DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 1 ptes. mes
Edició matí. 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . 9 » »

Paquet de 30 números. 90 céntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresòl
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats y reclams a preus convencionals. Per la edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarde. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXI núm. 4,304 — Barcelona: Dimecres 17 de maig de 1911 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sant Pasqual Bailón, fr.

Sant de demà: St. Félix de Cantalicí, cf.—**Quarantа Hores:** A la iglesia de les GG. dels Pobres (Ensanxa de St. Pere).- Hores d'exposició De les sis del matí a 2¼ de vuit de la tarda.—**Demà:** A la mateixa iglesia.—**Cort de Maria:** Ntra. Sra. dels Desamparats, at. Pi, o a Sant Agustí.—**Demà:** Ntra. Sra. de la Esperança, a sa iglesia.—**Misses d'avuy:** St. Pasqual Bailón, conf.; color blanch.—**La de demà:** Sant Venanci, mr.; color vermell.—**A deseció nocturna:** Demà, dia 18: Torn de Sant Lluis Gonçaga.

Observatori Meteorològich de la Universitat. - Director: E. Alcobé — 16 de maig
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarda.—Barómetre a 0° y al nivell del mar: 755'9; 75[illegible]'2.—Temperatures: máxima 26'4 sol: 27' ombra.—Mínima. 1[illegible]'2 ombra: 10'8 ref.—Temperatura a l'ombra: [illegible]—Pluja a les 24 horas: [illegible]—Aigua evaporada en millimetres: 4'24.—Graus d'humitat: 64; 68.—Direcció del vent: S.S.O.; OSO.—Velocitat del vent: 225 K.—Estat del cel: cobert; [illegible].—Núvols: Classes: C. K.; C. K. N.—Cantitat 1; 0'7.
Sortida del sol: 4'31.—Posta: 7'1.—Sortida de la lluna: 10'33 n.—Posta: 0'15 m.

Don Joseph Recort y Henrich

mori ahir a dos quarts de quatre de la matinada

havent rebut els Sants Sagraments

(A. C. S.)

Els seus afligits esposa donya Dolors Ulió, fills Joseph, Manuel y Natívitat, germans D. Francisco, D.ª María y D.ª Dolors, cunyats D. Pau Maneja y Sor María de la Esperansa, Religiosa de la Congregació de la Sagrada Família; oncles, tíes, nebots, cosins y demés parents, y la casa de comerç «Joseph Recort», participen als amichs y coneguts tan sensible pèrdua, suplicantelshi el recordin en llurs oracions y se serveixin assistir avuy, dimecres, día 17, a dos quarts de quatre de la tarda, a la casa mortuoria, carrer del Hospital, núm. 27, pera acompanyar el cadavre a la iglesia parroquial de Sant Agustí, y d'allí a sa darrera estada, (Cementiri Nou).

No's convida particularment

Lo que gusta más á Bebe,
lo que está esperando con impaciencia,
es la
HARINA lacteada NESTLE
el alimento preferido de los niños.

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Comptes Corrents, Cambi de Monedes
RAMBLA CANALETES, 2

URANIA
600 Pessetes
La més perfeccionada, sólida y visible
Copies - Reparacions - Accessoris
J. ROVIRA, Corts, 619, baixos (entre Claris y P. de Gracia)
Máquines d'ocasió procedents de cambis, molt barates

CARDÓ BALNEARI. Aigües arsenicals y azoades. Curen brians y bronquitis. Clima sech. Automóvil desde Mora. Fonda de 1.ª Hi há habitacions ab cuina. R: Carme, 25, colmado.

BALNEARI de Vallfogona de Riucorp

Aigües cloruro-sòdiques sulfatades, varietat bromuro-yodurades. Tres fonts. Eficaces contra l'escrofulisme, artritisme, malaltíes de la pell, dispepsies, estrenyiment y afeccions al fetge.

Obert de 1.er de juny fins a fi de setembre. Viatge y correspondencia per Tárrega (Lleida). Desde 1.er de juliol a 15 de setembre farán el servey els automòvils de la «Hispano-Montanyesa», sortint de la estació de Tárrega a dos quarts d'una pera arribar a un quart de dúes al Balneari. Hi ha també carruatges diaris a la una y a les quatre de la tarda. — Convé avisar anticipadament el viatge al Balneari.

Tusquets y C.ª S. en C. Banca-Borsa. Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

Pis quart pera llogar, ab bany y ascensor. Balién, 36, entre Corts y Casp.

Els que tinguin tos
prenguin l'antiga y acreditada Pasta pectoral del Dr. Andreu. Demànis farmacies.

Negociém Valors y Cupons
Fills de F. Mas Sardà. Rbla. Centre, 20.

A pesar de la gran puja dels Alcohols, continúa venentse el
ALCOHOL MARCA SOL
a 1 pta. litre y 0'55 ptes. mitg litre.—Exigeixis sempre les ampolles precintades.

Dr. E. Perearnau dels Hospitals de París. **Vies urinaries y sa cirurgía.** Plassa Urquinaona, 2, 1.er De 12 a 1 y de 3 a 5; festius de 10 a 12.

F. MAS DE XAXARS antich metge de La Garriga y Sant Hilari ha trasladat el consultori a Barcelona, Lauria, 91, baixos, primera. Diabetes, Gota, Reuma, Ronyó, Fetge. De 3 a 6. Teléfon 3619

El Dr. E. Ribas y Ribas s'ha encarregat novament de son **consultori de Cirurgía**, Passatge Domingo, 3, y de sa **Clínica d'Operacions, Valencia, 359**

Dr. DOLCET, oculista de la **Casa Provincial de Caritat.** Consulta de 12 a 1 y de 3 a 5. **PELAYO, 3.**

Funeraria Ferràn. Palla, 8.- Telèfon 949

LA NENA
M.ª dels Dolors Puig y Corominas
HA PUJAT AL CEL

Els seus pares doctor Joaquim Puig y Grau y Dolors Corominas y Alegre, avia, germans Joseph M.ª, Joaquim, Joan y Estanislau, tíes, y demés parents, preguen als amichs y coneguts se serveixin assistir a la casa mortuoria, avuy, a les cinch de la tarda, pera acompanyar el cadavre a la parroquia de Sant Joan y després al cementiri.

Sant Joan d'Horta, 17 maig 1911.

ANONIMA **Claudi Duran**
Construccions "MONIER"
Barcelona. — Ronda Sant Pere, núm. 44, baixos
Director tecnich: Don Claudi Durán Ventosa, arquitecte

Aquestes construccions, que per llur durada, lleugeresa y impermeabilitat, no tenen rival, se recomanen molt especialment als senyors enginyers o fabricants, pera substituir ab ventatja y economia els dipósits de zinch, plom o ferro en llurs diverses aplicacions industrials, y als Ajuntaments y agricultors pera'ls dipósits de gran capacitat, en substitució dels fabricats ab mamposteria y rajoles, destinats al proveiment d aigües de les poblacions y pera regar els camps, empleantse ab éxit cada día superior aquet sistema, en canonades de gran diámetro ab diferentes pressions, pera conduccions y canalisacions d'aigües.

Constitueix una especialitat de la casa la construcció de safreigs transportables, banyeres, aigües, serpentíns, etc., molt económichs y forts.

Teléfon en el despatx, número 1855 y en els tallers, número 3303

FERRO-CARRILS D'ORLEANS

COMUNICACIONS DIRECTES
entre Barcelona y París (Quai d'Orsay)

Bitllets directes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classes
Senzills y d'anada y tornada per distints itineraris
Facturació directa dels equipatges
HORARIS DESDE 1.er DE JANER DE 1911

ANADA

		1.ª y 3.ª clas.	1.ª clas.
		(a)	(c)
Barcelona	S.	18-46	9-40
	A.	22-30	13-22
		1.ª 2.ª 3.ª clas.	1.ª 2.ª 3.ª clas.
		(a)	(d)
Cerbère	S.	23-09	14-07
Narbona	A.	0-54	16-10
	S.	1-12	16-17
Toulouse	A.	3-36	19-46
	S.	3-48	20-45
Burdeus-Senit-Jean.	A.	7-39	Via Limoges
	S.	(b) 8-28	
París (Quai d'Orsai).	A.	17-25	8-56

TORNADA

		1.ª 2.ª 3.ª clas.	1.ª clas.	Luxe Sud-Expr	1.ª 2.ª 3.ª clas.	1.ª 2.ª 3.ª clas.
		(e)	(h)	(i)	(j)	(k)
París (Q. Orsay)	S.	8-20	9-46	12-16	19-00	20-35
	A.		17-07	19-09		
			1.ª 2.ª y 3.ª clas.			
			(h)			
Burdeus-S. Jean	S.	Via Limoges	19-50		Via Limoges	Via Limoges
	A.	19-16	23-10		6-05	8-38
Toulouse.	S.	23-20	23-20		6-28	9-27
		(f)				
Narbona..	A.	1-25	1-25		9-24	12-17
	S.	1-47	1-47		9-53	13-00
Portbou.	A.	3-42	3-42		12-03	15-20
		1.ª y 3.ª clas.	1.ª y 3.ª classes			1.ª clas.
	S.	(g) 4-10	(g) 4-10		12-22	(g) 15-41
Barcelona.. . . .	A.	7-53	7-53		18-55	19-26

(a) Cotze-Restaurant de BARCELONA a CERBERE. — Cotze directe de 1.ª classe de CERBERE a BURDEUS.
(b) Cotze-Restaurant de Burdeus a Saint-Pierre-des-Corps.
(c) Suplement de 2'45 pessetes, de BARCELONA a CERBERE. — Cotze-Restaurant de BARCELONA a CERBERE.
(d) Cotze-Llit y Cotze directe de 1.ª y 2.ª classe, de CERBERE a PARIS (Quai d'Orsay).
(e) Cotze-Restaurant de PARIS (Quai d'Orsay) a LIMOGES.
(f) Cotze directe de 1.ª classe de TOLOSA a PORTBOU.
(g) Cotze-Restaurant de PORTBOU a BARCELONA.
(h) Cotze-Restaurant de PARIS (Quai d'Orsay) a BURDEUS. —Cotze directe de 1.ª classe de BURDES a PORTBOU.
(i) Cotze-Restaurant de PARIS (Quai d'Orsay) a BURDEUS. — Cotzes-Saló solament al preu de la 1.ª classe ab suplement de 10 frs. pera'l recorregut de PARIS a BURDEUS.— Cotze directe de 1.ª classe de BURDEUS a PORTBOU.
(j) Cotze-Restaurant de PARIS (Quai d'Orsay) a AUBRAIS-ORLEANS.
(k) Cotze-Llit y Cotze-directe de 1.ª y 2.ª classes de PARIS (Quai d'Orsay) a PORTBOU. — Suplement de 2'45 pessetes de PORTBOU a BARCELONA.

CARME VALLS. MODES, Passeig Gracia, 54, pral. xanfrá carrer d'Aragó

TRES LLIÇONS D'EDUCACIÓ POLÍTICA

Brindis esquerrans.- Esperit solidari.- Munificencia col-lectiva.- Política constructiva.- Epilech optimista.

Cada vegada que entre nosaltres se produeix una concordança dels varis estols de la nostra terra, que demostra la superior unitat moral del Catalanisme, cada vegada que's dona una lliçó verbal o pràctica de la política moderna iniciada pel Catalanisme, les recullim ab veritable joya, ab desinteressada joya perque sempre hem cregut que'l Catalanisme no podia ser patrimoni exclusiu d'una capelleta. Y si alguna vegada hem insistit en la conveniencia de mantenir una solidaritat política per la realisació d'un programa ménim, dels prolegòmens fatalment comuns a tots els credos polítichs de la nostra terra, ha sigut, més que per estrategia, per creure en la necessitat de sancionar, de concretar en organismes integrals la plenitut biològica del nacionalisme català.

Aquesta vegada es a l'Esquerra, a la U. F. N. R., que brollen veritats, ensenyances dignes de ser escoltades per tothom y de figurar en lloch preeminent de les nostres planes.

Del àpat de l'Esquerra en honor den Lluhí y dels seus companys de minoría a l'Ajuntament, no'n volem recullir més que aquestes veritats pera que no resultin confoses entre comentaris y críticues. Oblidem deliberadament, per que no's pugui dir que les enterbolim ab baf passional, l'omissió absoluta que va fersa de la Minoría Regionalista del Municipi, com si ella, juntament ab els Vocals Associats y ab la Minoría Esquerrana, no hagués treballat en la confecció o millorament del presupost municipal, com si ella no hagués donat «el seu apoy»—com diría en P. Corominas—pera la realisació comunal de aquesta obra.

Sigui el present article pera constatar no més les concordances de doctrina que, a causa del Catalanisme d'uns y altres, se produeixen entre l'Esquerra y nosaltres. L'Escola de la Lliga, sola moltes vegades a difondre ensenyances d'educació política, ha trobada aquesta ocasió digna pariona.

***

La primera lliçó es den Pere Corominas.

«Ens hem de recordar»—va dir, entre aplaudiments, en els brindis—«d'aquells que no estàn entre nosaltres. Els homes dels partits democràtichs no volen el vot corporatiu, ni l'elecció per sorteig, però QUAN UN BARCELONI VOL DONARNOS EL SEU APOY, NOSALTRES NO PODEM NEGARLI'L NOSTRE RECORT».

Nosaltres admetem la sentencia final del paragraf. Y més encara: nosaltres entenem que quan se'ns ofereix no ja l'apoy, la subjecció gairebé impersonal, sinó la llibèrrima y especial y condicionada colaboració pera treballar junts en la consecució total o parcial dels nostres ideals patriòtichs, no podem negar al ofertor, mentres sigui un home honrat y enamorat de Catalunya, el nostre assentiment, no tenim tiret a dirli que «no» y a rebutjarlo.

Y ho entenem aixís, perque creyem que'ls interessos generals, que'l bé de Catalunya, s'han de posar per damunt de les petites mesquineses partidistes, per damunt de les petites rivalitats personals.

***

La segona lliçó van donarla en Corominas, en Monegal y en Junoy plegats.

Deya en Corominas:

«La nostra minoría no ha significat encara tot el nostre voler. Hi hà l'esperit antich entre nosaltres de no voler pagar els tributs que imposa la vida moderna. Y això no pot aplaudirse. Nosaltres aplaudim a nostra minoría, que s'oposà a l'aument... Però no n'hi hà prou encara. Volem una Barcelona rica y plena, no de ciutadans raquítichs. Hem d'anar al presupost de 100 milions de pessetes...»

Y continuava en Monegal:

«Ja ha dit en Layret que devegades al Municipi deviem oblidar els lligams ab el partit. Jo això ho relaciono ab la qüestió de presupostos, perque allí son els amichs que volen subvencions, premis, empleus. Si'ls haguessim d'escoltar, no hi hauría prous diners a Barcelona. Els propietaris que no volen pagar; els industrials que tampoch; es dir, ningú ha de pagar.

»Tothom creu que ha de pagar l'altre...

»Cal que'ns corretgim tots d'això y sapiguem contribuir tots al sosteniment dels gastos, pera que Barcelona sigui rica y plena.»—«Ovació».—

Y insista en Junoy:

«S'ha de dir a les classes conservadores que SI VOLEN L'AUTONOMIA, L'AUTONOMIA ES CARA.»

Cal, pera capir tota la valentía y alta trascendencia de la frase den Junoy, tenir presents la sinceritat y la irònica bonhomía que matisen l'esperit d'aquest ilustre prohom esquerrà. Y cal, aixís mateix, tenir presents els fets históríchs y les anteriors paraules den Corominas y den Monegal.

Tothom sab com son precisament els polítichs de la Lliga Regionalista'ls qui han dut a les corporacions oficials aquest criteri de generositat; tothom sab com son ells els qui ab llurs paraules y ab llurs obres han combatudes la economía atàvica, les mesquineses d'«home acomodat», personificades moltes voltes en homes que també's diuen y son catalanistes; tothom sab com a ells se deuen, principalment, les obres de cultura catalana que actualment posseim... tothom ho sab, adhuch en Junoy, a qui deu vagar el llegir de tant en tant en «La Publicidad» articles encomiàstichs d'aquesta acció generosa y heròica dels nostres amichs.

Malhauradament les nostres classes altes no responen encara prou a n'aquesta acció. Però ja comensen y n'hi hà exemples rescents. Hont més rau la tacanyería—aquí com a totes bandes del mon—no es precisament en els opulents ni en els proletaris, sinó en els burgesos, en els «parvenus», en els que «se la passen bé», en certs tocoms de la classe mitja —y ho confirmen les paraules den Pere Corominas y den Monegal—que son precisament hont més partidaris recluta la Esquerra catalana.

Perxò en Junoy, polítich hàbil, això es, atrevit y prudent, pronuncià la seva frase en un aplech d'esquerrans. Perxò en Junoy, home qui admet la veritat vinga d'hont vinga, sense negaría quan vé d'un adversari polítich, repetí als seus amichs, perque, dita per ell, ne fessin més de cas, la frase tantes vegades escrita y pronunciada pels «leaders» més eminents de la Lliga.

Però en Junoy, home pietós y irònich, simulà que's dirigía a les classes conservadores...

***

Es en Monegal el qui alliçonà darrerament a sos confrares. El qual confessava:

«Jo no sé pas si tots hauràn estat contents de la nostra obra al Municipi. Perque ALGUNS CREYEN QUE DEVIEM FER AL CONSISTORI OBRA DE XIM-XIM DE CATALANISME, Y NOSALTRES NO HEM POGUT FER ALTRA COSA QUE FEINA DE BONS ADMINISTRADORS.»

Dona més importancia al n'aquestes declaracions el ser precisament un catalanista dels «reconsagrats», un nacionalista indiscutit per tothom, el qui ha parlat d'un «xim-xim de catalanisme».

De les paraules den Monegal se'n desprèn un elogi del catalanisme biològich constantment preconisat per nosaltres. Segons aquest criteri catalanista, es fent les coses ben fetes segons llur respectiva naturalesa, no amenisantles ab declamacions melodramàtiques y potser no fent'les, com se reconstruex la Nacionalitat Catalana. Es segons aquest criteri, això es, no fent «xim-xim de catalanisme», sinó «feina de bons administradors» que han procedit els nostres amichs a la Diputació provincial, no deixantse arrossegar de «chauvinismes» estèrils, contraproducents, o malintencionats.

Y notis que en Monegal parlava en nom d'una minoría, d'una minoría que, ni coaligantse ab les altres, podia imposarse a la majoría irreductible. Dochs, adhuc essent minoría y minoría que per les susdites condicions no podía fer molt, els esquerrans del Municipi han prescindit—segons en Monegal—del «xim-xim de catalanisme» y s'han concretat a fer tfeina de bons administradors».

¿Què haurien fet de ser majoría? Perque es ben sabut que les majories, precisament per ser les més responsables del govern y de l'administració, per ser les que han d'aportar més iniciatives y les úniques que poden desenrotllar completament un programa d'actuació, son les qui més han de prescindir y les qui més prescindeixen—adhuc en els partits més radicals—de les exageracions y dels entusiasmes comprometedors y declamatoris.

***

Nosaltres celebrem ab tota l'anima aquestes declaracions de la Esquerra que tant s'adiuen ab la nostra manera de pensar y d'actuar.

Al sentirles de llavis dels nostres antichs aliats, dels nostres actuals adversaris, ens salta el cor de joya y d'esperança, y ens dtem:—¡Encara son catalanistes!

Sí; encara'l catalanisme plana per demunt de tots els catalans, encara les quelcom superior a totes les particulars idees polítiques, encara, sobre les nostres divisions y renyines, s'extèn com un arch de Sant Martí y ens recorda que som germans de patria.

¡Encara no es la Lliga sola la qui continúa defensant la solidaritat, l'esperit de cooperació. Encara no es ella sola a flagellar la coquinería y l'estretor de mires, y a sembrar sentiments de generositat y munificencia. Encara hi hà algú que, al costat o al enfront d'ella, predica també la política constructiva contra la política verbalista y romàntica.

GLOSARI

EL MON INTERIOR

El «mon interior» va ésser descobert a Escocia per un «ayo» de colegi, solitari y enginyós meditabond, anomenat Berkeley.—Ja abans, la existencia de aquest mon havía sigut ab estrèpit invocada per un frare rabieta y agitadíssim, que havía per nom Luter. Però si Luter fou el Colomb de tan ideal Amèrica, podem considerar Berkeley com a son Vespuci. Vull dir, el qui aprofita la cosa descoberta y li dona nom.

Com els homes som maniàtichs de mena, hi hà tot un ordre d'invencions que, tot just havem esment d'elles, ja no s'amparen de nosaltres, ens embruixen y no'ns deixen assosegar.—La vida de l'últim quart del sigle XIX ha estat aixís enverinada per haverse popularisat el fet de que existien, invisibles y misteriosos, uns traidors microbis culpables de la major part de les dolencies que delmen la mísera humanitat. Y podem també afirmar que la totalitat d'aquell sigle se vegé enmatzinada per l'invenció de Berkeley, que Kant portà a ses últimes conseqüencies y llençà a les disputes dels homes com a mucli y atmetlla de tota una manera de pensar y de tota una manera de procedir.

Tothom començà allavors a sentirse ficat en la propria persona, un «mon interior» no altrament que com un dispèptich se sent posseir un estòmach o un cor el cardiach. S'aviciaren de primer a n'això les classes llegides y acomodades. Cap al 1830, la malaltía se generalisà molt y començà a ésser ben vista, com a condició y segell d'elegancia. L'introducció de les carreres de cavalls en el continent y la conseqüenta formació de Clubs deportius deturà una mica'l progrés de l'epidemia.—Va retrassar aquest; però no la feu recular a n'ella. Al cap d'alguns anys reprenía ab furia nova ab l'agravant d'extendres a totes les classes socials; fins, devegades, a les más laborioses, (les quals, naturalment, baix l'influencia del mal, deixaven de serho). Tothom tingué allavores son «mon interior» al dins de la còrpora, com tothom tingué ses blanques senyals de vacuna als braços. Cap a l'any 1890, baix l'influencia de Paul Bourget y d'altres autors y autoreses del tipu anomenat «psicològich», la existencia del «mon interior» provocà infinitat d'adulteris, arrabant fins a les més reculades subprefectures. Fou per aquella mateixa data que s'assajà—«horresco referens!»—un teatre del «mon interior», els elements del qual consistíen en portes que s'obrien y en princeses pàlides—generalment en número de set...—Avuy mateix, l'Amèrica de Berkeley es toçudament explotada per un quarteró de frares y capellans, malavinguts ab la obediencia als bisbes y ab les espines del celibat, els quals son dits, per mal nom, «els modernistes».

Però jo tinch por que hi hagi en aquest «mon interior» aquella part, al menys, d'engany, de feblesa, d'excusa, d'immoralitat en fí, que havem trobat dins altres fòrmules modernes, com «l'ambient»... Y'm temo, pera dirho tot, que l'Amèrica de Berkeley no sía, més que una Amèrica, una Atlàntida, un continent fabulós, o be una ciutat com aquella de la llegenda bretona, una ciutat engolida al fons del mar, de la qual se senten campanes, sense saber prou d'ahont venen.—Un mon interior? Un mon interior en l'home,—en l'home qui treballa y qui juga?... — Veyam, anem a comptes. Qui se sent de l'estòmach? Ja se sab, el malalt de l'estòmach. Qui se'n recorda de que té cor? Ja se sab, el malalt del cor?... Un home perfectament sà, sinó ho aprenía pels llibres, ignoraría son propi cor. ¿No es de creure que, anàlegament, la coneixensa de la «vida interior» vingui d'una malaltía espiritual—o de la lectura,—es a dir que tingui un origen, patològich unes voltes, altres, llibresch?—Jo he definit alguna volta l'esperit, com una plenitut funcional en que hi entre'l cos y tot, en que hi entra una part «arbitrada» de la cultura, en que hi entra adhuc la feina que l'home qui treballa serva entre'ls dits... ¿No m'ha de semblar, donchs, malament aquesta mutilació, aquest ascetisme, qui representa la concepció del «mon interior», en la qual vol fundarse una falsa aristocracia anímica?—Mon jove amich, jo t'asseguro que no hi hà altra vida interior que la que tú posis en la obra que fassin les teves mans o en el joch que dancin els teus peus. Es el Treball, es l'Obra y no l'Abstenció, l'Ascetisme lo que fà l'aristocracia dels esperits. —El veritable «mon interior» de Miquel Angel no està en sa hipocondría, que fou sa malaltía y que l'isolà dels homes, sino en ses estatues, que foren sa salut y que'l tornaren a la societat dels homes...—«Viure es estar profondament sol», deya Hebbel (un altre malalt de «vida interior»). Jo clamo, al contrari: ¡Viure es estar profondament acompanyat! (profondament, no superficialment).

L'home a qui suposessim en salut fisiología perfecta, no se n'adonaría de son estòmach, de son cor, de sos pulmons. L'home a qui suposessim en perfecta salut moral, no se n'adonaría de que pot tenir una vida independenta del cos.—Anima sana fora aquella que a l'arribar l'hora de la mort, y deixar la carnal envoltura, tingués una gran sorpresa al vèures immortal.

...Totes aquestes coses me fan lamentar que les belles dots de pensament, d'inspiració, d'amplitut y de profonditat especulatives, de càlida eloqüencia, que posseeix l'autor del llibre «Del mundo interior», don Victorià García Martí, hagin sigut esmersades en la defensa y exageració d'una causa que a n'a mi'm sembla la mateixa abominació feta teoría.

XENIUS

La rotació de la terra

Sobre l'experiment del pèndol de Foucault reproduit a l'Universitat per cura de la Societat Astronòmica de Barcelona

Diumenge passat, a les onze del matí, y en el Paraninf de nostra Universitat, la Societat Astronòmica de Barcelona va reproduir la famosa experiencia de Foucault pera demostrar ab el pèndol la rotació de la Terra.

Foucault, per una casualitat, va conèixer la propietat que tenia, un pèndol posat en movment, de no sortirse del seu plànol d'oscilació. Fonamentantse ab això, pensà que si's fes moure un pèndol lliure aquí a la Terra, les oscilacions se faràn sempre en el mateix plànol; però si es veritat que la Terra volta, sembla que'l moviment del pèndol experimentí com una rotació en sentit contrari al del movment de la Terra.

Aixís, donchs, si'ns imaginem un pèndol sospès a sobre un dels pòls de la Terra, y ens estem quiets sobre un meridià qualsevol, al moure'l pèndol notarem que's desvía de nosaltres cada volta més; y sols tornarem a trobarlo en la mateixa posició després de 24 hores. En cambi, al Equador no hi haurà cap mica de desviació, sigui el que sigui el sentit de la oscilació del aparell, y en les latituts compreses entre'l Pol y l'Equador se verificaràn condicions intermitjes que la teoría ensenya a calcular exactament.

Pera fer l'experiment ab bones condicions es necessari un pèndol llarch y pesant que eviti en lo possible qual sevol perturbació y que pugui moures durant molta estona sense pararse, car no se li poden comunicar nous impulsos com a n'els rellotges ordinaris. Foucault, en 1851, després de varies proves particulars a casa seva ab un pèndol de tres metres y d'altres ab un pèndol de onze metres colocat a la sala meridiana del Observatori de París, va fer una gran demostració en el local del Panthéon. A la cúpula de la grandiosa construcció s'hi penjà un pèndol de 68 metres, format d'un fil d'acer terminat per una bola d'aram que pesava 30 kilos.

El pèndol fou separat de la posició d'equilibri y assegurat ab un fil. Enborn de l'extrem inferior del pèndol hi havía com una montanyeta de sorra formant un gran cercle y posada de manera que al oscilar el pèndol marqués una senyal a una part y a l'altra. Cremant el fil que aguantava el pèndol, aquest començava a oscilar, trigant 16 segons a tornar al seu punt de partida. A cada oscilació la punta del pèndol feya caure una mica de sorra de cada cantó de cercle y anava obrint una bretxa que als cinch minuts era ja de molts centimetres.

El pèndol que la Societat Astronòmica de Barcelona va posar en marxa ha sigut construit pel soci y enginyer don Mateu Grau, ab una precisió digna del més gran elogi. La longitud total del pèndol senzill equivalent es de 15'90 metres y la bola es d'acer-níkel de 21'2 centímetres de diàmetre y 38'71 kilos de pès.

La festa organisada per la Societat Astronòmica de Barcelona va ésser espléndida y se celebrà ab gran entusiasme. El paraninf de nostra Universitat estava plè de gom a gom, fins al punt de que moltes persones no trobaren seyents. Van presidir l'acte'l senyor Rector, baró de Bonet, el degà de Ciencies doctor Mascareñas y el president de la Societat y catedràtich doctor Fontseré.

El distingit soci y professor de Ciencies doctor Jardí va llegir una notable memoria alusiva al acte que's celebrava, enumerant les distintes teories que en la historia de l'Astronomía s'han succeit pera explicar el movment dels astres. Exposà distints experiments pera demostrar la rotació de nostre planeta y acabà fent una descripció completa dels experiments de Foucault ponderant la trascendencia del experiment que s'anava a realisar, y fent notar a la distingida concorrencia que no s'anava a veure la desviació del plànol del pèndol, sinó la rotació de la Terra sota'ls nostres peus.

El treball del senyor Jardí fou molt aplaudit; després el senyor Rector va cremar elèctricament el fil de p'atí que tenía separat el pèndol de la seva posició d'equilibri, y el pèndol va començar a oscilar magestuosament. A cada doble oscilació gi ava apa entment 1'19'5, que, pel radi de 2 metres a que estava situat el cercle de sorra, corresponía una desviació de 0'77 milímetres, o siguin 8'7 centímetres cada 15 minuts. El temps de cada doble oscilació era, aproximadament, de 8 segons, y si el pèndol no's parés hauría trigat 36 hores, 12 minuts, 8'5 segons en donar una volta completa. Aquests datos han sigut calculats pels alumnes de la classe de Mecànica Racional d'aquesta Facultat de Ciencies, qual catedràtich es el doctor Fontseré, president de la Societat Astronòmica de Barcelona. També han contribuit ab la seva cooperació al bon èxit de l'experiment, els catedràtichs d'aquesta Universitat doctors Domínch y Estapà y Berenguer y el mecànich de la Escola d'Enginyers don Manuel Valls.

La Societat Astronòmica de Barcelona pot estar ben satisfeta d'haver contribuit d'una manera tan brillant a la cultura de la patra, y de comptar entre'ls seus socis persones tan distingides y de tant valer científich.

Enrich CALVET PASCUAL.

Barcelona 15 de maig de 1911.

Palau de la Música Catalana

"Sinfònica de Madrid"

Novament tenim entre nosaltres la simpàtica corporació madrilenya vinguda ab son director, el distingit mestre Fernández Arbós, pera complir la promesa que va fernos d'una segona tanda de concerts.

Nosaltres n'havem grat d'aques a memoria dels estimables músichs, car ab ella's reconfermen els llaços de bona armonía artística ab Barcelona y els aimants de la música gaudiràn de cinch sessions esplèndides y agradables.

Donem a tots la benvinguda y ens plau que'l públich hagi acudit a fer altre tant; l'atenció de la visita devía tenir bella corresposta; no esperàvem menys de nostra gent culta, que, com l'altra vegada, ha animat la sala del Palau ab sa presencia.

La «Sinfònica» ha vingut igual que l'any passat, unida y compacta, obedienta a la batuta de l'Arbós, disciplinada segons els motllos extrangers, condició principal que la valora. Diguérem en son temps que sa corda més potent eren els instruments d'arch y continuem arsís creyentho, sense, emprò, despreciar la importancia de les altres que en el conjunt fan una massa equilibrada y macissa; axtal pogué veures en la obertura dels «Mestres Cantaires», que, per sa unitat, els valgué ja d'entrada un unànim aplaudiment.

Anem poch a poch coneixent les obres capdals dels mestres russos, y per lo que hi anem veyent, no ha pas de dòlrens l'actitut dels directors continuantles en programa, car ens posa frech a frech d'una escola que com més s'endinsa més se veu que ella porta trasses ben seriosos y digne del elogi que per tot el món comença a dispensàrseli. «Sadko», de Rimski Korsakow, es un quadre musical ben entès en sa part d'orquestració; potser hi trobaríem estranyeses com l'ús immoderat de la gran caixa al costat d'instruments que no hi emulsionen, mes son caràcter, l'habitut, aquesta liberalitat en fer ús de qualsevol medi pera atemperarho al gust popular en que's mou tota la escola, li perdona y es justament lo que la fa nacional. «Sadko» ho es aixís, y entre magnífiques combinacions d'armonía apareix un tema xamós paisà, de color y frescor remarcables.

Recordant l'Arbós que nostres aficionats li tingueren molt en compte la inclusió de Bach en la llista d'obres a executar, donà en la primera sessió «Co al y fuga», arranjament, si no anem errats, d'una «Fantasía» per Abel, convertida en choral, val a dirho ab molt seny y ab destresa imponderables. Tal vegada li macís de metall treu la fusió y equilibri que Bach donava a ses obres, però es lo cert que al aixecarse la sonoritat del choral entre la fuga, creix en intensitat emotiva y fins el més profà s'adona del hermós treball fugat. La «Sinfònica» el tocà pulcrament, y més ho seria si el metall fos crídat a dominarse un xich.

Aquesta valent agitació que's nota en la orquestra quelcom meridional, ho dona sinceramente la terra, car comprenem que aixís s'hi esplayen sos individuus perque aixís ho senten y aixís hi troba gust nostre públich en general perque corre parelles de semblant condició. La «Sèptima sinfonía», de Beethoven, clavada en aquesta orientació, els sortí ajustada y brodada de detalls de clara trasparencia. La concorrencia que, ab silenci religiós escoltava la execució, va fer a tots una ovació delirante al acabament de l'«Allegro».

Y vingué la tercera part hont s'hi trobava en el número hú, una obra den Conrat del Campo, «La Divina Comedia», episodi de la mateixa. Aquest insigne compositor, jove encara, conegut ja en terres extrangeres y celebrat per ses composicions de tremp, es un de tants professors de la orquestra y ab ells forma igual que l'últim individuu. Això l'aixeca a nostres ulls; en aquest país hont s'hi troba tanta petulancia, consola veure la modestia d'un mestre en l'art de compondre, barrejarse en amical companyía ab aquells més modestos però que han ajurlat a ferlo, perque en Campo es un mestre y ho es repotimho per tercera vegada, qui escriu en la forma que ho comprova ab la «Divina Comedia».

N'ha escullit, pera inspírarse, l'últim cant de l'infern, el dels traidors, tal vegada el més difícil, per sa solidesa interior, y si no esplica damunt el pentàgrama pas a pas, perque es impossible, les impresions del poeta, es, en cambi, pròdich, donant a la orquestra un abundó d'acorts y belleses ritmiques tan agradables, que a la lleuga's veu y se guanya la estima del ver gust. La factura es moderna y sona constantment amplia y distingida ab modulacions ensopegades. L'obra va lograr per entera l'honor del «bis».

Acabà el programa ab preludi y mort de «Tristany y Isolda» y ab «Huldiguns marsch», de Wagner. Aquesta última molt brillant, no es pas dels seus bons temps, ab lo qual no's fa favor al genial mestre, ni hi guanya. l'auditori; son audacions que tampoch donen gran cosa a la curiositat y en cambi son buit podía omplir altra peça de valer. Ens permetem demanarli aquesta substitució pera una altra vegada.

Bé, donchs, comença la série dels concerts de la «Sinfònica Madrilenya».

U.

En prò de la Mancomunitat

Proposició presentada a la Diputació Provincial en la sessió d'ahir.

«Els diputats que suscriuen, discrepant potser en l'apreciació del grau d'autonomía que deuría reconèixers a un organisme representatiu de tota la terra catalana y de la extensió de les funcions que deuría exercir, convenen, no obstant, en l'altíssima necessitat de que la personalitat de Catalunya sigui, com més avat millor, representada per un organisme superior als actuals provincials, ab facultats y medis pera atendre als interessos d'ordre general de la nostra terra.

Al sentirho aixís, entenent respondre a la expressió tantes vegades eloqüentment expressada de la voluntat quasi unànim del nostre poble, creuen els infrascrits que'l medi més pràctich de respondre a aquest vu sentiment patriòtich, té de consistir en la preparació d'una solució concreta d'aquest ideal, en lo que pugui ser immediatament realisable; solució que, sense perjudicí dels altres medis a que en altres ordres, que a nosaltres aquí no'ns pertoquen, se pugui recórrer, podria consistir en un acort previ de les Diputacions provincials actuals sobre les bases d'un projecte de llei, creant aquest organisme regional, que's presentaria a l'aprovació del Govern y del Parlament, ab el prestigi de l'adhesió espontania de les Diputacions catalanes.

La instauració de semblant organisme, s'imposa; d'altra banda, se fà cada día més necessaria, perque es la condició primera pera que pugui irradiar a totes les comarques catalanes la vitalitat concentrada en una part de Catalunya. Avuy, aquesta vitalitat acumulada, per l'esforç de tot Catalunya, en la seva capital, la nostra Barcelona, no pot refluir a les comarques humils de les altres provincies, perque's topa ab les fronteres artificioses de l'actual divisió administrativa. Un organisme supra-provincial li obriría el camí de poder fecondar d'un cap a l'altre la nostra terra.

N'hi hà prou ab considerar quant convé en els moments actuals acostar les unes a les altres totes les comarques de Catalunya, pera compendre la transformació que s'efectuiria si una representació seva pogués construir la somniada xarxa de ferrocarrils secundaris; els estanys y canals demunats al Estat; les carreteres, tants anys hà esperades per les comarques al uny des de la circulació econòmica moderna. Les grans reserves minerals y forestals avuy inexplotades, farien riques a tals comarques; el major preu dels productes de la terra de valls y planes isolades avuy, faría altament remunerador el treball del pagès; la industria, concentrada ara en certes poblacions, s'extendría a tot Catalunya. La facilitat y la baratura del transport es avuy medi segur d'aument de la pública riquesa; però depèn d'una direcció intelligent de les obres públiques a realisar, que so's pot obtenir per medi d'una eficaz cooperació de tots els catalans en un organisme viu que a tots els representi.

Per això els diputats que suscriuen proposen a la Excma. Diputació se serveixi acordar: Primer, que'l senyor president se dirigeixi, en nom de la Diputació, a les Diputacions provincials de Tarragona, Lleida y Girona, significantleshi el désitg d'estudiar en comú les bases d'un projecte de constitució y funcionament d'un organisme representiu de les quatre provincies catalanes, que, sense perjudicí de la continuació dels actuals organismes provincials, puguin encarregarse de les obres públiques y dels serveys de cultura y beneficencia que a tot Catalunya interessen y demés que's pugui considerar convenients; según, que en el càs de rebre una contestació favorable de les esmentades corporacions o de la majoría d'eles, procedeixi, d'acort ab les representacions que designin, a la redacció del esmentat projecte, y un cop aprovat per les Diputacions interessades, a la presentació del mateix al Poder llegislatiu per conducte del Govern; y tercer, que pera totes aquestes gestions puguin el president acompanyarse dels senyors diputats provincials quin concurs cregui convenient.

Barcelona 16 de maig de 1911.

Duràn y Ventosa, Barrina, Verdaguer Marfá, Lluís d'Argemir y altres.

Govern civil

Condescendencies

Una comissió del «Círculo Artístico», presidida pel senyor Fuster, va visitar al governador pera demanarli—segons ens va dir el senyor Portela — que congués ab dita entitat algunes condescendences, que, segons sembla, el governador no està disposat a tenir.

Sense noticies

Ahir no hi havía al Govern civil noticies de cap mena referents a les vagues de Terrassa y Igualada, suposant el governador que tot seguia en el mateix estat.

De Terrassa

L'alcalde de Terrassa senyor García Humet, va visitar ahir al governador, portantli noves no massa satisfactories de l'estat de la vaga de Terrassa.

Durant aquests dies en aquella ciutat s'han celebrat diferentes reunions pera veure si's lograva convenir en la proposició de nomenar un tribunal mixte que resolgués la qüestió.

Sembla que'ls obrers no estàn disposats a accepterlo.

Per motiu de la vaga de les nuadores son moltes les fábriques de teixits que van parant, si bé els obrers teixidors no han pas declarat la vaga general.

Tribunals

La causa del Ars

Ahir al matí, va acabar en la secció segona de l'Audiencia la causa que se seguía contra Ramón Ars, qui va causar una ferida d'arma blanca al enginyer de la Maquinista senyor Tous.

Van informar el fiscal y la defensa. El Jurat va dictar veredicte d'inculpabilitat.

El Fiscal va dir que en el veredicte del Jurat hi trobava error manifest, y en conseqüencia va demanar la revisió de la causa.

El Tribunal de dret ha va accedir.

***

Jutjat de guardia pera avuy: Fins a les onze del matí el de la Concepció y fins a la nit el del Hospital.

Un cas de dret artístich

A propòsit d'haverse estrenat a Romea "Les flames del goig" tragedia en quatre actes de Xavier Viura

Estich plenament convensut de que l'obra, per ben interpretada que hagués estat, no podía arribar al triomf, però ho estich també de que, donades les condicions en que ha arribat al públich, el fracàs era inevitable a qualsevol producció, per belleses que hagués atresorat.

Y aquí'ns entrebanca una qüestió de dret artístich. ¿Té una empresa, tenen uns comediants, el de trufaise de l'autor que'ls ha confiat una obra y—lo que es pitor—del públich? Evidentment, nò. ¡Oh, que hem acceptat l'obra perque se'ns hi oferien les decoracions! Mal acceptada... ¡Oh, que hem acceptat els papers sense creure en l'obra! Donchs havíeu de fer com si hi haguessiu cregut, mai no fos per altra cosa que per la experiencia que teniu de tantes vegades com els comediants han anat al èxit creyent anar al fracàs y al fracàs creyent anar al triomf.

Me guardaré de senyalar a cap dels actors que varen intervenir en la enfonzada de l'obra. Crech, àduch, que en les apreciacions que sobre llur treball feya'l públich, no hi deixava d'haver qualque injusticia. El mal no venía d'aquest o d'aquell, sinó del ambient general. Y d'això es de lo que'm queixo, tot repetint la meva convicció de que l'obra posseía prou virtut per haverse enfonzat tota sola, sense l'ajuda d'una interpretació desastrada, que por engendrar en l'autor lamentables desviaments de judici.

***

El cas de «Les flames del goig» es una conseqüencia natural de la manera com les nostres empreses «porten el negoci».

Un autor escriu una obra, intenta ferla acceptar dintre una temporada y no ho consegueix; prova fortuna a la vinenta y tampoch reix. No's descoratja, emperò. Y a copia de perfidia, reclutant actors escaduoers, fentse pintar decoracions, ajuntant voluntats, emprèn el montatge de l'obra en un teatre de suburbi. En semblants condicions, els entrebanchs neixen, creixen y s'encavallen. Y quan un conflicte es conjurat, un altre s'aixeca invencible.

L'autor, que's veu mal emnavegat, dimensa a tenir els seus dubtes y torna a trobar una empresa constituida. Tampoch ne treu rès. La temporada del teatre hont s'ha resolt a trucar, va de tombalions; els empresaris se succeeixen com els catifols d'una cinia—ara s'enfonza l'ún, ara puja l'altre. Y per últim se'n troba ún que diu:

—¡Vinga la tragedia!

¿Es que l'autor li ha encomanat la seva fè? Aleshores el gest fóra airós: sempre ho es acullir una obra que vaga perduda y les ilusions que l'autor hi té posades. Però no hi hà rès d'això: les míniques rahons que té la empresa pera acceptar l'obra, son independentes en absolut del punt de vista artístich... ¡L'autor se portal decorat!... ¡Una societat que té'l teatre un cop cada setmana, imposa la estrena!... Una nit de teatre plè, sempre es segura... Davant d'això...

Davant d'això y del poch marge que's deixa a la companyía, l'obra s'estrena a corre-cuita y sense cap convicció, prenentsho tothom a broma... També es un dolor trencarse'l cap per una producció que cap dels elements que hi prenen part creu que hagi de durar més d'una nit o dúes... En part, donchs, se comprèn l'actitut dels actors. La desmoralisació no neix d'ells, sinó de la empresa. Encara que ells quelcom podien adobarhi, perque la obligació del comediant, quan ha acceptat un paper, es defensarlo tant si hi creu com si nò. O plegar el ram, si no's veu ab cor de sobreposarse al seu judici.

Vegin la Emilia Baró; vegin la Mercè Ferrer... No la provocaven may la riota. Y es que hi havía en elles la voluntat de no provocarla.

***

Y es que potser veyen allà, en una llotgeta de primer pis, una família anguniada pel paper ridicol que endurava un dels seus—no pas exempt de culpa.—Y es que potser notaven com, a cada rialla del públich, hi havía en aquella llotgeta uns ulls de mare o de germana dels que'n reintellavaí plor.

J. MORATÓ.

De la Económica d'Amichs del Pais

En la Junta general que celebrà el passat divendres la Societat Econòmica Barcelonesa d'Amichs del País, baix la presidencia de don Narcís Verdaguer y Callís, després del despatx ordinari, foren admesos com a socis residents els senyors: don Benet de Pomés y Pomar, don Casimir Comas y Doménech, don J. M. Vives y de Ferrater, don Ramón Roig y Armengol, don Lluis Enrich de Alós y Mateu, don Ulpià de Navas y Cusan, don Joseph Caminal y Reig y don Joaquim de Borja y Goyeneche. Se donà lectura de les proposes de socis resident a favor dels senyors don Ignasi Peris y Galés, don Alfons de Aguesvives y Moy y don Marcelí Padró y Llagostera. Se nomenaren les ponencies dictaminadores del concurs de premis d'enguany.

El senyor president donà explicació detallada de diferents actes d'intervenció de la Econòmica en els problemes de més viva actualitat planejats per interés públich y en especial el de l'administració del Ajuntament de Barcelona en relació ab la moralitat y la crisis de la propietat, ab les conseqüencies de les industries de construcció y de les transaccions en finques y solars; el dels presuposts del Estat respecte de's quals les Econòmiques han obtingut un dret de colaboració, per ara limitat al de ingressos, però que's tracta de fer més eficàs per la intervenció en el de gastos y per la creació d'un organisme que assegurés la estabilitat d'una orientació nacional de les finances del Estat; el de negociació de tractats de Comerç, en la comissió del qual les societats econòmiques de Barcelona han lograt una representació.

La Junta general, óides aquestes explicacions, acordà un vot de gracies y de confiansa al president de la Societat.

També donà compte el senyor Verdaguer de la participació que a la Econòmica ha sigut oferta en els actes celebrats en la nostra ciutat ab motiu del VIII Congrés Internacional d'industrials cotoners y de la vinguda del ministre de Foment, acordant la Junta general enviar als seus socis don Eduart Calvet y don Lluis A. Sedó, un ofici felicitantlos pel seu brillant acert y la prestigiosa cooperació ab que han conseguit l'èxit magnífich de tots reconegut y alabat.

Se donà compte de la publicació del Anuari de l'any passat y d'estar ja enllestida la edició popular de «El Criteri de Balmes», acordada y costejada per les Societats Econòmiques ab motiu del centenar del gran filosop vigatà. Y acordada la intervenció de la Societat en la informació oberta sobre'l projecte de llei d'associacions, se nomení una ponencia composta de don Joseph R. Carreras Bulbena, don Narcís Plà y Deniel y don Jaume Carner.

La presidencia donà compte de la intervenció de la Societat en la iniciativa del Comtè de Defensa Social pera el sanejament moral de Barcelona y dels acorts presos sobre'l cas per la Junta de Govern als quals prestà la general el seu assentment.

Donada compte de la mort del soci doctor don Angel Bas y Amgó, el president elogià els mèrits del difunt soci de la Econòmica desde l'any 1860, y's feu constar en acta el sentiment de la Corporació.

Jochs Florals de Lleyda

Se celebraren al Teatre dels Camps, adornat ab flors y banderes. S'hagué de retrassar la festa, perque pochs moments abans de l'hora anunciada va fer un gran xàfech de pluja.

Al escenari hi havía el Consistori dels Jochs, la comissió del Ajuntament y l'alcalde, el pianista lleidatà Vinyes y moltes altres personalitats.

El president Ignasi Iglesias llegí un discurs que fou una vibrant salutació a la ciutat de Lleida y als amichs que allí hi té, evocà'ls recorts de sa infantesa, cantà la poesía, explicà'l desitg de viure que té la nostra Catalunya, pera afermar que es terra ben assaonada pera que hi creixi y floreixi la poesía, y acabà glosant «Lo campanar de Lleida», composició poética del lleidatà Magí Morera.

El secretari llegí l'estudi crítich del Jurat y el veredicte.

Se concedí la Flor Natural a n'en Joan Arús y Colomer, per sa poesía «Paraules de tardor», que designà pera Reina de la Festa a la gentil senyoreta Josephina Macià de Llamarca, filla del diputat. La Reina tenía a son entorn una cort d'amor, un estol d'hermosures, les senyoretes María Permanyer, María y Lluisa Andrés, María Mias, Germana Vivanco y Conxita Torres.

Entre grans aplaudiments se llegí la poesía «Paraules de tardor».

L'Englantina no's va adjudicar.

Els demés premis foren adjudicats en la següent forma:

Viola d'or y argent.—Premi «La Llantia Votiva», a dotya Romey Molins de Andreu.

Prosa científica.—Premi «La Parla de Catalunya», a don Bonaventura Pelegrí, Pbre.

Accèssits, «Llengua y Literatura Catalanes», a don Francisco Montañá; «El nostre Escut», a don Eudald Puig.

Prosa literaria.—Premi «L'Abella», a don Ramón Garriga, Pbre.

Accèssit, «Del cu al sou», a don Manuel Cardona.

Premi creat pel Jurat a la prosa literaria «Marines», a don Miquel Roger Crosa.

Del Ajuntament de Lleida.—Premi «La Feminitat inconeguda», a don Miquel Fontosa Pinya.

Accèssit, «Dins un ocasis», a don Antoni Gelabert Cano.

De la Diputació Provincial.—Premi «La Universitat de Cervera», a don Faust de Dalmases.

Accèssit, «La Iglesia de l'Assumpta d'Agramunt», a don Benet Baget.

Del senyor Bisbe d'Urgell. — Premi «Episcopologi del Bisbat d'Urgell», a don Miquel Garrofé, Pbre.

De don Miquel Agelet.—Premi «La vella ermita», a don Joseph Calzada Carbó.

Accèssit, «Sant Antóni», a don Angel Garriga, Pbre.

Del senyor governador civil.—Premi «La malventura de Fifu», a don Mariàn Grau.

De la Societat Econòmica d'Amichs del País.—Premi «Mestre Amor», a don Lluis Tintorer Mercader.

Accèssit, «Maternal», a don Angel Garriga, Pbre.

De la Cambra Oficial de Comerç.—Premi «Idili», a don Carlos Magrinyà.

Accèssit, «Del jardí abandonat», a don J. Navarro Lacarte.

Del Casino Principal.—Premi «La novella amor», a don Pere Saion Morera.

Accèssit, «L'encis del mistero», a don Mariàn Grau.

Del Casino Independent.—Premi «El faune vell del jardí», a don Joan Arús Colomer.

Accèssit, «Madrigals», a don Sebastià Armanté.

Els demés premis no's varen adjudicar.

Varies de les poesies premiades foren llegides pels actors de la companyía de senyor Casals.

El president del Cos d'Adjunts Hon Joan Llorens va llegir un ben escrit discurs de gracies, que fou molt aplaudit.

L'alcalde tancà la festa ab breus paraules.

Una banda de música va tocar algunes composicions.

Pel treball intensiu

Important reunió

El passat dimars, día 9, tingué lloch en l'estatge social del Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria, prèvia convocatoria de la Secció permanent de relació y treball del mateix, la primera reunió de delegats de totes les entitats de dependents d'aquesta ciutat ab l'objecte de tractar de la reforma de les actuals hores de treball per la nomenada «Treball intensiu», pera qual implantació ha fet l'esmentat Centre una important campanya fins a la data.

Durant la reunió se cambiaren impresions sobre la conveniencia y utilitat de la reforma, capacitantse tots els delegats dels treballs fets fins avuy, y enterantse ab satisfacció de les informes emesos favorablement sobre dit assumpte per la Cambra de Comerç, Foment del Treball Nacional y Lliga de Defensa Industrial y Comercial entre altres entitats patronals.

S'acordà començar novament una intensa campanya pera la divulgació y públich coneixement de la reforma, en la que diverses cases han prestat ja llur assentiment, y pera no aixecar recelos de cap mena, sien les propagandes dintre la més correcta prudencia y sempre d'acort ab les entitats patronals que compten, entre'ls seus associats, decididits partidaris de la reforma.

També's decidí visitar a diferents personalitats del comerç y de la industria pera recabar el seu concurs y demanar el seu consell pera millor orientació y profit de la campanya.

Breument se donaràn detalls del meeting monstre en projecte, el qual se celebrarà com a començament de la campanya.

LLIBERALISME Y SOCIALISME

EN EL PROBLEMA DE LA MORAL PUBLICA

PER VIA DE PROLECH

Desligament de les qüestions morals y de la politica. — El llibe-ralisme es la causa filosòfica de la immoralitat. — La immorali-tat prové de la manca d'idees. — La defensa ha de començar, donchs, en el terrer de les idees. — Necessitat de la formació d'una mentalitat «socialisada». — Exemples pràctichs. — «La vida austera» y les orgies anticle-ricals. — Els espectacles clandestins. — Ineptitut y ineficacia de les campanyes moralistes ac-tuals. — Propaganda d'«idees defensives».

El problema universal de la moral pública està plantejat altra vegada á casa nostra, ab nova y major cruesa. Com que per tot arreu se'ns fica la política no podem sostréurens a la obsessió d'atribuir a causes polítiques la major o menor llicencia de que s'abusa segons governin els liberals o manan els conservadors. La moralitat o la immoralitat d'una ciutat de mitg milió d'habitants se fa dependre de la tàctica o de la negligencia d'un senyor governador, y no obstant es ben clar, per mica que s'examini, que un fenòmen tan notori y tan complexe no pot deure gran cosa a una causa tan petita y accidental.

Nó, nó. La causa ha de ser interna y molt fonda, y més que al efecte directe d'una propaganda de corrupció, obeeix a un estat colectiu d'«assentiment», una còmoda «convivencia»—tàcita o implícita, patent o latent,—ab el mal els simptomes del qual ens irriten y espanten. Y aquest assentiment, aquesta convivencia que tan ostensiblement son contradictories als principis escrits pels quals nostre poble's regula, son, a son torn, efecte d'una descomposició de nostre sentit de la vida, son l'efecte de la presencia en nostre organisme moral, d'un microbi destructor que ha fet presa en la carn y en els òssos de nostre organisme com a individuus y com a poble; aquest microbi, que llevora a gran part de la humanitat, que'ns devora més especialment a nosaltres, catalans, es l'Individualisme. Y lo pitjor es que aquest microbi té també conciencia y obeeix a una norma, a una filosofía: aquesta filosofía es el Liberalisme.

Si nostres boques son claus de serps; si als carrers y desde dintre casa sentim a tota hora la cansó del rebaixament, que tota la Ciutat canta; si per carrers y places la prostitució mostra'ls reclams de les seves floreixentes y lucratives industries; si tot espectacle públich, tot lloch hont el poble ama ser edificat, son museus patològichs d'horrors pertorbadors, o museus fisiològichs de voluptat pertorbadora; si's fa una amalgama de clandestinitat y popularitat de forma tal que no's sab hont comença una y hont acaba l'altra, y si la ciutat benèvola y dormenta es terrer obert a tota rampinya d'integritats morals, convertida sa vida pública en una especie d'immens «cas de corrupció de menors» aquests fets demostren ben clarament que a nostra ciutat y a totes les altres del món que's troban en aquest cas, la colectivitat civil, pera dirho més clar, la Societat, pateix d'un abús de liberalisme doctrinari, d'un ver empatx de dogmatisme liberal.

No vull significar, ab això, que hagi de caure en Canalejas. Res d'això; si algún malèvol pensa que parlo en aquest sentit, tingui en compte lo que vaig a dirhi. El cas de liberalisme agut y histèresis que patim, es un fenòmen tan fondament arrelat dins l'anima nostra, que subsisteixen sos efectes ab plasticitat no pas molt més evidenta durant el Govern del anomenat partit liberal que en el del Govern del partit conservador. Cent y pico d'anys de «laissez-faire», d'individualisme, d'abstencionisme, de lliure iniciativa, havien forçosament de deduir, a la pràctica, les conclusions que ara fan antipedagògica y destructora la vida popular de nostre temps. Després del temps de lliure concorrencia en el terreny de la explotació industrial, era natural que vingués la lliure concorrencia en el terreny de la moral, y avuy estem baix un regisme de lliure explotació del patrimoni de la moral pública, explotació lucrativa y despótica, mercadeig d'ánimes y de cossos, ab totes les antihumanes conseqüencies de la més brutal y desenfrenada competencia. No es, nó, un senzill problema local; es una immensa, terrible y greu qüestió mondial. Però no per immens y formidable vol dir que no tingui solució.

Remarco la importancia, lo volumenós de la gran malura, pera encarèixer també la importancia de la defensa, y sobretot pera demostrar—voldría que tothom s'hi fixés bé,—que no es pas culpa den Pau ni d'en Pere, ni del alcalde ni del governador, que tal cosa o tal altra passi; qui tolera el mal es la conciencia del ciutadà, o, millor dit, un estat catalèptich de la conciencia; y el remey ha de venir precisament de la conciencia del ciutadà, y, més clarament, de la conciencia pública.

¡Aquest desvetllament, motor de la intervenció de la conciencia pública en el govern y en la vida pública, ha de ferse, en primer lloch, en el terrer de les idees. No es pas «porque sí» el que s'hagi arribat a la legalitat de la perversió y de la corrupció. Es el fruit de un sistema caracterisat precisament per la manca de sistema.

Però, bò o dolent, tant si'ns agrada com nó, la nostra negligencia mateixa està defensada per tota una filosofía. Veureu: apreteu un xich y sortirà, del fons de nosaltres mateixos, la protesta «filosófica», de queún té dret a fer lo que li dona la gana, mentres no fassi mal a ningú (ja ho veurem això del «no perjudici agès»); té dret a divertirse y a viure sos diversions, a gaudir del món, de la vida, del amor, de la joventut y de la llibertat, que per això s'es jove, y per això s'es «home», que'l que no hi vulgui veure que's tapi els ulls, etc., etc. Tot això, no creguéu pas que sigui dit «perque sí». Es la literatura filla d'un dogma, arrelada a la nostra ánima. Es l'aforística del principi filosòfich liberalesch ja esmentat; es «una moral» també, la moral individualista incrustada a nostres ànimes, pel travers de varies generacions.

Devant d'unes costums y d'uns fets públichs que estàn resguardats per una filosofía, es fàcil considerar que no son senzilla y únicament regles de policía lo que hi ha que pendre. La policía es un instrument, el governador es un instrument, adhuc el Govern mateix es un instrument. Lo que governa al món son les idees, y quan una idea ha devingut, per la pràctica, nociva, s'ha de substituir per una altra. El primer plan hont s'ha de portar y hont s'haurà de resoldre el problema de la moral pública, es en el terrer de la filosofía, en el camp de les idees.

Vull dir ab tot això que es inútil, es perdre temps, pretendre moralisar al poble sense canviarli la mentalitat. La coacció es un remey indispensable y poderós, però no es el decissiu. S'han de renovar les idees y s'han de fer penetrar per medi de la reflexió y de la predicació. Es precís que tothom deixi de considerar suficient justificatiu a sos actes la llnure expansió de la seva persona y dels seus drets. Es precís que a dins de tot cervell hi entrin, pera governarhi, la noció de la Responsabilitat y de la Cohesió social: es precís que's comprengui bé que'l regne del individualisme sobirà ha d'acabar, entronisant en cada home la sobrania de la ètica. Es necessari, en un mot, que a un regisme de liberalisme substituexi un regisme de socialisme en les conciencies.

Perque si no's prepara dins de cada cervell «el jas», per dirho aixís, al intervencionisme, ¿còm podràn els ciutadans assentir, enrobustir y fer triomfar les campanyes, l'acció de moralisació pública? No n'hi haurà prou, però, ab que les noves idees fossin acceptades. Es d'absoluta necessitat que siguin assimilades previa reflexió profonda. La manca d'assimilació de les tendencies socials explica molts fracassos, conduexx a la esterilitat y fomenta la indiferencia.

Aquesta manca d'assimilació, aquesta ineducació del cervell, aquesta inadaptació del esperit a les idees noves d'ética social, inseparables del desvetllament socialista universal, pot provarse ab dos fets recentissims que citaré per via de exemple.

Un grupu de joves que seguixen—diuen—les corrents culturals modernes organisen, ab pretext d'una festa galant, una disbauxa matussera, y pera ferla menys espiritual encara, li donen un significat expressament anticlerical. La més mínima assimilació del sentit ètich del socialisme hauría impedit als joves esquerrans una vulneració tan estrepitosa de lo que es, no ja sols la essencia filosòfica mateixa del moviment social—l'austeritat—sinó del mateix A B C de la cultura europea, que no admet ja cercar la intolerancia per la intolerancia, ni consent sèriament que la redacció d'un diari pugui alhora predicar «la vida austera» y fer propaganda pera una orgía.

Però'l fet recíproch d'aquest, es també un altre cas d'massimilació de les idees socials. Certs elements, moguts de indignació pel fet anterior, organisen una propaganda agressiva y defensiva no menys estrepitosa. Els que's diuen y creuen dipositaris privilegiats y representants exclusius de la Doctrina a Espanya, en lloch de posar en joch el sublim contingut ètich del cristianisme, se nduexixen a atiar un foch de guerrilles per l'estil d'aquéixa literatura, de la qual n'extracto un característich paragraf, tan «degoutant» com poch convincent.

«Vivimos en plena charca; tal como suena. El libertinaje impera y la asquerosidad vuelve á desbordarse. ¿Qué hemos de hacer, ciudadanos honrados?... Nosotros no nos revolcamos, gracias á Dios, en el cieno, ni nos vendemos ignominiosamente, ni tememos á las amenazas... Diremos cuanto sepamos y denunciaremos á traficantes puercos y á cochinos y refociladores», etc., etc., etc.

Les conseqüencies d'aquesta oratoria han sigut, naturalment, alteracions d'ordre públich y amenasses de revenja, ab la desagradable perspectiva d'una lluita desesperada o implacable entre'l cinismo anticlerical y un zel «evangèlich», disposat a fer-se obeir «quia nominor Leo», per la força dels punys. ¿Què hi fa encara que aquesta equivocada tàctica dels actuals «creuats de la moral» tingui algún èxit parcial? El mal que arrenquen d'un lloch torna a sortir al altre, y mentres no logrin «convèncer», per la reflexió, de la nocivitat y antihumanitat de lo que combaten y persegueixen, la seva tasca serà vana y estèril, quan no contraproduent, adhuc em el cas d'un èxit total impossible. Lograríen imposarse per la força, tot lo més, però'l resultat seria una excitació més a la clandestinitat, y el vici tendiría a amagarse, no a extirarse pera sempre. Farien hipòcrites, no penitents arrepentits. Y la eficacia social seria, per lo tant, nula.

Altre fet. Una representació clandestina es sorpresa per la policía y son denunciats els assistents, incautats els aparells, condemnat l'empresari. Indignació de certa empresa «europea». ¿No era un espectacle privadissim, no sabien tots els qui eren allí lo que anaven a veure, no eren tots ben conscients y majors d'edat? Donchs, ¿a què tractar aquest cas com un cas de corrupció pública?

Si els que han contribuit a que's compliís aquell acte d'intervenció de la força pública, en lloch de denunciarho per «repulsivo y nauseabundo lupanar, vergüenza de Barcelona y motivo de asco para los ciudadanos honrados», etc., se haguessin esforçat en demostrar que: la provocació «expressa y deliberada» de la emoció sexual constitueix un atentat contra la integritat de la naturalesa humana, inductor d'altres atentats dels quals ne son víctimes altres persones que l'individu subjecte de la emoció provocada, atentats que acarrilen «natural y necessariamente» conseqüencies funestes, en molts ordres; si haguessin afegit a n'això que la circunstancia de pluralitat en els subjectes y de ser retribuit ab diner l'espectacle provocador, fan que aquesta provocació sigui l'efecte d'una explotació industrial, y que son empresari o propietari «fuori» ab un acte de provocació passional colectiva, y que la circunstancia de clandestinitat implica un reconeixement de la malicia del fet, una major conciencia de la «maldat» del fenòmen emotiu, en sí y en ses conseqüencies, per part de tots els subjectes assistents, tal volta ab aquestes y moltes altres raons filosòfiques y fonamentals que existeixen pera condemnar aquell fet, raons que parlen AL CAP Y AL COR dels homes, s'hauría lograt fer reflexionar a molts y distribuir saludables «idees defensives» que, fent reaccionar el fons natural de justicia y de bonesa que a dins tot home cova malgrat el microbi del individualisme liberal y solitari, promovessin un aixecament positiu y durader del sentit morat y evitessin noves calgudes.

La observació de la conciencia pública al voltant de tots aquests fets, la barroera y estèril indignació que s'apodera dels moralistes d'ofici, l'absurda y anti-social posició en que's coloquen els europeistes també d'ofici, y la palpable desorientació del públich en general sobre tan trascendentals y vitals punts, m'han mogut a escampar una sèrie d'«idees defensives», estudiant aquesta qüestió en articles successius, en els quals tendiré a analisar els caràcters de la immoral actual y a cridar l'atenció sobre'ls fonaments humans de la regeneració ètica.

Entench que es per aquí per hont ha de començar la gran campanya de la Ciutat contra la malvestat que amenassa son patrimoni moral.

R. RUCABADO.

15 abril 1911.

"Alma valenciana"

El director del diari «Las Provincias», de Valencia, ha publicat en un diari de Madrid, ab el títul que encapsala aquestes ratlles, el següent interessant article:

> «El joven escritor señor Mustieles marchó ayer á Barcelona, donde en más amplios horizontes se propone «seguir su carrera literaria.»
>
> *(De un periódico de Valencia.)*

El caso no es nuevo. De algunos años á esta parte se repite con inusitada frecuencia. Hace un cuarto de siglo, Madrid absorbía la intelectualidad de toda España; la capital de la Nación era la Atenas de nuestras ciencias y de nuestras artes, y la juventud estudiosa, la que se sentía con arrestos para luchar, á ella se dirigía con la imaginación desbordante de ilusiones y el corazón repleto de esperanzas. Hoy han cambiado las cosas; la juventud valenciana pierde su fe en Madrid y vuelve los ojos hacia la urbe catalana; la Atenas madrileña se achica y empequeñece, mientras que la de Cataluña se agranda y despide halagadores resplandores. He aquí, lector, un fenómeno digno de estudio, que bien merece la meditación de los hombres de hondo pensar, y al que, indudablemente, nos ha traído una serie de errores, patrocinados por algunos políticos que, en su afán de notoriedad, más atendieron al servilismo extranjero que á la investigación de la historia y la psicología nacional.

El alma valenciana, desde el rudísimo golpe que á sus libertades asestó el centralismo avasallador de Felipe V, no solamente perdió su independencia, sino que quedó anonadada, sin energías para sacudir su postración. Y así transcurrió todo un siglo, el decadente XVIII, esa desdichada centuria que pretendió uniformar las almas regionales á base del tipo castellano, ya viejo y viciado. Los albores del siglo XIX tiñeron de púrpura los horizontes del porvenir de España; el inicuo despojo de Napoleón, despertó el alma en las regiones, y por algunos instantes pareció que la Nación cambiaría de rumbos. Desgraciadamente, no ocurrió así: las Cortes de Cádiz, esas Cortes de que tan orgullosos se muestran nuestros políticos, vinieron á completar la obra destructora de España, acentuando el centralismo y aherrojando la vida regional. Nuestros legisladores de principios del siglo último, al constituir los fundamentos de nuestra actual organización política, influenciados por doctrinas exóticas, producto del estudio en los libros, no tuvieron en cuenta la psicología y la historia de España, y aplicaron á la Nación un patrón completamente extraño al que le correspondía; error gravísimo, origen de todas las desdichas presentes y causa de que en los momentos actuales, después de cinco centurias de realizarse la unidad nacional, todavía esté sin formar el alma española, llegándose tan sólo á la constitución de un alma madrileña, concreción de egoísmo y de absorción de toda la vida nacional.

Necesitábase un gran esfuerzo para salir de esta situación, y ese esfuerzo lo está haciendo Cataluña. Fueron sus precursores los poetas, los apóstoles de todo renacimiento, y á ellos no tardaron en unirse los historiadores y los filósofos. El alma catalana no tardó, limpia del moho de los siglos, en volver á su prístino estado, y en la actualidad ofrece el hermosísimo espectáculo de una floración espléndida en los dilatados dominios de las ciencias y de las artes.

¡Valencia, en los siglos medioevales, formaba parte de una confederación de Estados y se hallaba unida, por los lazos de la lengua y de su origen, con Cataluña y las Islas Baleares. ¿No podrá obedecer esa inmigración de nuestra juventud intelectual á Barcelona á que, al reintegrar el alma catalana á su original estado, se ha puesto en parte al descubierto la valenciana?

He aquí un tema que, como decía al principio de estas líneas, bien merece el estudio de los hombres de hondo pensar.

Y sobre el cual debieran meditar nuestros políticos, algunos de los cuales no se han capacitado bien de la trascendencia del problema regionalista.

T. Llorente Falcó.

CRÓNIQUES DE ROMA

L'exposició del art dramàtich

Després de lo que escribía, en ma última crònica, referent a la exposició arqueològica, me sembla d'actualitat tractar, mal sigui breument, de l'art dramàtich ja felisment iniciat en aquesta ciutat.

Les traduccions de les més famoses tragedies clàssiques han sigut encomanades a célebres helenistes, entre'ls quals hi figura, en primera línia, Ector Romagnoli, qu acaba de presentar «Ciclopes» y «Les Bacants» d'Eurípides.

Aquests treballs, juntament ab «Lisistrata», d'Aristófanes, y «Edip Rey» de Sofocles (també traduides per Romagnoli), s'executaràn, com es sabut, en un teatre expressament construit en forma antiga sobre'l Palatino, entre les ruines del palau dels Césars, tenint per fons el glorióS «Forum Romanum». De tals representacions ne seràn intèrpretes els millors actors de la Companyía dramàtica de Roma, als quals Gustavo Salvini ha promès associarse temporalment.

D'autors italians se'n donarà una picanta comedia den Pere Aretino, titulada «La Cortegiana»; «El Pastor Fido», drama pastoril den Joan Baptista Guarino; «La Aminta», den Taso; y «La Mirra», tragedia den Víctor Alfieri.

Del teatre extranger se'n representaràn, sens dubte, algunes obres mestres entre les menys conegudes, com «Don Juan» de Tirso de Molina, «La Tempestad» de Shakespeare, «Ruy Blas» de Víctor Hugo, y alguna de Schiller, de Puskin, de Tolstoi. Molts d'aquests treballs han sigut rebutjats, perque la llur traducció ha semblat poch italiana y no corresponent al text original o per no estar prou ben arranjats.

«Don Juan» y «Ruy Blas» tindràn per intèrprete a Hermes Zacconi.

En aquesta ocasió serà particularment ilustrat el punt que senyala la evolució histórica del teatre italià, el pas de la comedia del art al de la comedia contemporània.

Aquest punt se personifica en un nom: Goldoni. Ferruccio Benini, desenrotllant tot el cicle goldonià, farà veure clarament aquest pas, que, si's troba en la historia teatral, se troba també en les produccions del gran venecià.

Benini ha oportunament eliminat del seu programa—d'acort ab la secció dramàtica del Comitè—aquells treballs que, tot y essent magnífiques y insuperables comedies, representen ben poch en quant a la evolució del art de Goldoni; y, pel contrari, ha admès aquelles que, si bé menys conegudes, presenten moments notables en sa activitat de comediògraf. Per això's donaràn representacions, al Teatre Guirino, de «El Teatre còmich», «La Familia del antiquari», «Le Masseres», «La Bancarrota», «L'home de mon»; comedies que senyalen les etapes del camí artístich de son autor y son, al mateix temps, les millors y les més humanes del teatre de Goldoni y, potser, de tot el teatre italià.

La part del programa que's refereix al teatre contemporani's desenrotllarà al Reyal Argentina. Al nombrós y distingit estol d'actors que formen la companyía de la societat «Stabile», s'hi agregaràn altres celebritats artístiques, com Eleonora Duse, la qual pendrà a son càrrech la interpretació de «La ciutat morta», den Gabriel d'Annunzio.

Ademés, els nostres millors autors han promés drames y comedies. Giannino Antona Traversi presentarà a la escena'l drama «La Fiamma», escrit en colaboració ab Francisco Pastonchi, y «Il Paravento», comedia brillant; Monicelli, sa novíssima «Aristocracia», y ademés obres den Praga, Rovetta Butti y den Güelfo Civinini, autor que perseguex ab constant afecte son noble ideal del art.

Mentrestant la companyía den Flavius Audó, primer, y Tina de Lorenzo después, desenrotllaràn al teatre Valle un altre cicle dramàtich contemporani, interpretant les millors produccions d'autors italians moderns. Tina de Lorenzo treurà del immerescut oblit en que jau «La Cecija», den Cossa, y «La Esposa de Menecie», modernissima, den Cavallotti.

Al Adriano una companyía especial ja en vía de formació, donarà un curs de representacions històrich-patriòtiques, durant el qual se posaràn en escena per primera vegada'ls treballs elegits en un concurs obert pel Comitè.

Ademés de la promesa intervenció en aquest any d'Eleonora Duse durant el curs de la estació, s'espera'l retorn a les taules de Tomàs Salvini, artista benvolgut de tots els públichs del mon, y d'una artista famosa, Virginia Marini, que en el seu temps commogué y entusiasmà'l públich y que fà alguns anys, per un elevadíssim concepte del art, abandonà la escena pera dedicarse exclusivament a la ensenyansa. Dita artista, probablement pendrà part enguany en el concert artístich que's prepara.

Al costat de les representacions italianes hi haurà'l cicle de les companyíes dialectals en l'espayós y magnífich teatre del saló de festes que hi hà a la plaça d'Armes; succeintse les millors companyíes dialectals, com la veneciana d'Emili Zago, la toscana d'Andreu Nicoxi, les sicilianes, bolonyeses, piamonteses, lombardes y romanes, com una de Nàpols, composta de preciosíssims elements y dirigida per en Salvador de Giacomo.

***

Aquests dies, en Sem Benelli ha presentat a la escena del teatre Argentina son nou poema dramàtich titulat «Il Mantellaccio».

El públich, coneixent el privilegiat enginy del autor, manifestà una ansia y curiositat febrils per assistir a la representació de la moderna obra; mes allò fou un gran fracàs.

Però, ¿què es «El Mantellaccio»? Segons mon humil parer, consisteix en lo següent: Hi havía a Florencia, com en altres ciutats d'Italia, allà pels sigles XV y XVI, com testifica en Nancha en sos «histories», moltes «Reunions» o «Companyíes» de noys y d'homes fets, de gent alegre y de gent devota, diurnes y nocturnes, públiques y secretes; la religió de la Edat Mitja les havía deixades en herencia al Renaixement y el Renaixement havía posat el característich segell de la gallardía y de l'alegría en aquella humanitat. També n'hi havía d'altres, en la bella ciutat de les flors, que's formaren al temps de la supremacia dels Mèdicis, y foren les Academies primerament lliures, com la «Platònica» a la qual acudien els mestres del humanisme, y la reunió erudita que després s'instalà en els jardins dels «Ruocellai», «Horti Oricellari», y a fi, ab el florir del «Purisme», disciplinades y subjectes a regles, vingueren a ser, com diríem ara, orgues oficials y oficiosos de la literatura, com la dels «Umidi», després titulada «Fiorentina», y la «Crusca» que la succeí y logrà absorbir a n'aquella en forma més solemne, potenta y, magnífica, encara viva y venerable.

En Sem Benelli ha imaginat un contrast entre la companyía de la primera especie, titulada el «Mantellaccio», que tingué veritable existencia—ne donen fè documents en rima, els quals tenen evidentment quelcom de satírich—y que's derivava d'altres més antiguos com la de la «Garza» (Garça), y la del «Falcone» y altra academia de puristes y petrarquistes anomenada dels «Intemerati» (immaculats). Ab la llibertat que's prenen els poetes, en Benelli, en aquest imaginari contrast, ha tancat el litigi que realment estellà en la primera meitat del sigle XVI y que durà llarch temps entre petrarquistes y anti-petrarquistes.

Sobre aquéixa tela històrica de gran valor, el poeta ha tixit sa trama; però no ha arribat a l'altura de la tesis històrich-literaria que'l públich se prometía y esperava.

Argument pera'l drama n'hi havía; però'l poeta no ha sapigut treure tot el partit a que's prestava; d'aquí la rahó del fracàs de Sem Benelli a qui augurem més fortuna en altra ocasió.

ARRICUS.

Roma, maig de 1911.

DEL CONGRÉS D'OBSTETRICIA

S'es clos el II Congrés Nacional de Obstetricia, Ginecología y Pediatría celebrat a Madrid. Difícil es el fer una ressenya de conjunt; però la impressió que m'ha produit ha sigut excelent, tant en la part científica com en la de organisació y obsequis. Els d'aquí devem sentirnos orgullosos de veure reconeguda d'una manera explícita, pels allí reunits de totes parts d'Espanya, l'autoritat y la fama del doctor Fargas, enlairantlo al càrrech de president del Congrés per vot unànim, casi diré per dret propi, guanyat ab l'estudi constant sintetisat en el seu Tractat de Ginecología; donantli seguidament, en banquets, discussions, sessions clíniques, etcètera, mostres evidents de lo molt que se l'aprecia en tota la península.

Les tasques científiques han sigut fruig-

Llibres de sobre la taula

Un discurs del Sr. Bisbe de Vich sobre l'Esperit en el problema del treball. — "Conferencia donada a les Cosidores inscrites al Patronat per les obreres de la agulla", per D.ª Dolors Moncerdá de Maciá. — "Las huelgas en Barcelona y sus resultados durante el año 1908", per Miquel Sastre.

«L'amor a Deu y l'amor a nostra terra catalana» inspiraren al senyor Bisbe de Vich en el seu admirable discurs inaugural de la Setmana Social de Barcelona. «La universalitat del amor humà que abraça tot el linatge, se fixa y concreta, mes tantmateix arradia en totes direccions; l'amor que tot home té a la seva terra no es exclusivista, redunda a la colectivitat cosmopolita; aixís els raigs de llum, encara que's reflexin en una superficie limitada's distribuexixen per tot l'espay».

L'amor patriòtich del senyor Bisbe de Vich ha aumentat sempre la trascendencia de la seva paraula espiritual, perque la seva modalitat castiçament catalana l'ha feta ressonar dins nosaltres com cosa nostra. Y quina bellíssima sabor nacional se troba arreu arreu en aquest parlament! Un exemple, gairebé plàstich: «La iglesia Catedral de Barcelona, l'«alma mater» de la ciutat, es un símbol expressiu de la dignitat obtinguda pel treball manual. Dins ella no hi hà gairebé cap ostentació d'escuts heràldichs que designin els vasos de gent aristocràtica; en cambi sovintejen els vasos—ho son gairebé tots—segellats ab les insignies d'oficis, que en altres temps se judicaven vils, del sabater, del mestre, del paleta, del fuster y altres semblants; y aquests humils oficis assoliren distincions tan preuades en la vida ciutadana, que en la nostra jovenesa coneguérem un vell y aciençat fill de Barcelona qui recomptava que quan se tocava a Vlàtich ab la campana major de la Seu, tothom sabía que l'administrat devía ésser o un canonge del Capítol o un sabater del gremi, car aquestes eren les soles corporacions que gaudien semblant privilegi. Aquesta institució colectiva de la dignitat del treball manual, que produí l'ennoblíment de la industria, pervenía de la pregonesa de la vida cristiana del nostre poble. Ell vegé l'idealisme a través de la materia, EN EL TREBALL MANUAL SE TROBEN ELS GERMENS DEL MES ALT IDEALISME. Sant Francesch de Assis, qui ocupa'l trono entre tots els homes qui vegeren el mon d'una més ideal faisó,—o més divina, parlant en llenguatge cristià—fou abans marxant y era fill de marxants. No endebades les antigues regles monàstiques ordenen el treball de mans com una observancia regular que contribueix a la perfecció del esperit. No endebades el Verb eternal, al encarnarse pera divinitzar la vida humana esculli pera nèixerhi una casa de menestrals; y Ell mateix volgué treballarhi ab les seves mans.»

Sería ben faedor extractar el pensament d'aquest discurs, però es millor reproduirne els aspectes essencials.

«Molts esperits grollers, tant del individualisme com del socialisme, proclamen deessa la riquesa, y condecorats ab una certa divinitat els que'n participen. Pera ells no hi hà categoría superior y no saben veure la superior dignitat del esperit perque romangueren infatuats per la influencia falaç de la riquesa. Car la riquesa, sense ésser en sí dolenta, al contrari, essent mercè de Deu, donades les condicions de nostra naturalesa produeix en l'home, sinó se la domina y esclavitza, efectes deplorables, y es en la societat un foco de corrupció. Per això convé humilliarla, proclamar la seva inferioritat y posar, en el cim de la genarquía de les coses humanes, l'esperit»...

***

«Es clar que la Iglesia no llegisla en aquesta materia de la distribució de la riquesa; aprova o reprova segons les direccions siguin dretureres o tortes; intèrpret del dret natural, el sosté en les seves lluites ab la força, car la dificilíssima complicació que en els temps moderns presenten els complexos problemes que's refereixen a la distribució de la riquesa entre'ls homes, suposa, per intervenirhi encertadament, una coneixença pràctica de la materia, un judici assaonat en el tracte contínuu dels quefers y la possessió intelectual del immens horitzó que abarca la maravellosa producció humana dels nostres dies, aplicada a la producció de la riquesa material.

Els nostres antecessors, els bisbes dels primers temps de la reconquesta, s'aplegaven en Sínodes a la falda del Pirineu, y llegislaven dictant cànons pera protegir els sirvents de la gleba, y els homes humils y pacifichs exposats a la violencia dels poderosos. Aquella simplicitat social, fins y tot dintre embolichs y confusions, no presentava dificultats pera dictar lleys de justicia social; però avuy aquestes lleys les han de formar homes experts en les distintes industries humanes, tenint sempre enfront dels ulls els principis indestructibles del dret natural.»

***

«Assistim al tristíssim espectacle de la disolució de la familia obrera a mans del industrialisme manufacturer, que, si no s'hi posa remey, durà la nostra societat fins l'estat selvatge... Y quan parlo aixís no culpo a ningú, perque això son desventures socials que'ls homes isolats no poden guarir, que pervenen de causes complicadíssimes, l'adobament y ordenació de les quals son difícils y exigeixen la cooperació de tothom; y sobretot el remey presuposa la formació d'un esperit públich que afavoreixi el desenrotllament noble y llegítim del dret social. Sense la existencia d'un recte y vigoós esperit públich, el dret natural se torç de la blanda de la força.»

***

«No s'han de materialitzar les relacions entre'ls homes; mirarles exclusivament baix l'aspecte econòmich es llevàrleshi el caràcter humà; es convertir els homes en coses. De manera que certs industrials y socialistes, quan tracten les qüestions del treball, fan regressió al concepte jurídich de la lley de esclavitut. La llibertat es una condició espiritual, aixís com la materia no pot may ésser lliure, car per la seva propia naturalesa es esclava. Materialisme y esclavitut van sempre plegats, qualsevulla que sia la forma que adoptin. Tan esclau resulta l'obrer dins el sistema socialista, tan sirvent, com en el sistema d'aquells industrials que en el treball no hi veuen altra cosa que la producció de la riquesa; en abdós casos els obrers tenen condició de coses, d'instrument de producció.»

***

«D'hont, sinó del amor cristià dels principis evangèlichs, es dixida la llegislació obrera de les distintes nacions d'Europa, destinada a tutelar el treball, a consignar els seus drets, a amparar la seva feblesa, a oposarse a la seva opressió y a dignificar la seva vida? Aquesta noble tasca llegislativa es indubitable que no'ns pervingué del socialisme ateu. Es evident que la revolució influí com un estímul poderós en la formació de la llegislació obrera, com en l'ordre religiós les heretgíes serveixen pera declarar y concretar la revelació divina; entra la revolució en els plans de l'augusta Providencia, que regeix els destins humanals, y es un d'aquells escàndols que Jesús predeya que calía que vinguessin, y es estada l'allau qui, produint catástrofes, ha contribuit a l'aparició d'una novar era, com les resolucions geològiques del globo que habitem hi determinen noves edats.»

***

«Es tan impossible cercar una estructura permanent de la societat, com pretindre una definitiva organisació del treball; el moviment vital cambia y renovella les formes exteriors del ésser, y com la societat té edats, cada edat hà de presentar la seva forma distinta; y l'idear un modlo dins del qual tingui de buidarse el linatge humà, com dogmatisen els socialistes, es un projecte homeyer perque la societat no es materia morta que mans d'homes hagin de forjar, sinó que en virtut de principis propis y intrínseches se desenrotlla, creix y minva, se perfecciona o's corromp, sense que estigui dins les facultats del home detinar o alterar aquest curs, que es el curs de la vida.

***

«Com Sant Pau, hem de dirvos hi tots els que interveniu en la producció de la riquesa material, en l'activitat industrial, que es la manifestació major de la manufactura moderna, que ha donat a Catalunya una superioritat econòmica universalment reconeguda: «no apaguéu l'esperit»... L'esperit es necessari per la coexistencia armònica de tots els qui cooperen a la producció. Tots som germans, y tota nostra lley, segons Sant Pau, se comprén en aquesta sola paraula: amaràs al prohisme com a tú mateix. L'amor es l'únich ver aglutinant humà; el gruny material aglutina els homens y ocasiona la conjunció feconda que cal per la producció de la riquesa, però si d'aquesta conjunció l'amor n'es absent, ella no durarà; l'ún cercarà d'explotar l'altre, dels varis elements concorrents l'ún s'alçarà contra l'altre, y, ocupant la concupiscencia el lloch del amor, l'egoisme desentrenarà els apetits, y el més poderós oprimirà al que ho sigui menys, y vindrà la mort de la industria, perque'l desequilibri vol dir malaltía mortal.»

***

«Hi hà tansols un Arquitecte capàç de construir societats. Hi hà pobles que s'anomenen ells mateixos fills de la Revolució, però llur vida, els elements de cohessió que posseixen, son relíquies de Cristianisme que encara duren. Son beires que conserven l'aroma segons la frase de Renan, de la substancia preciosa que havíen continguda, y que comuniquen a la que novellament contenen. Y Renan en aquesta frase té rahó. Es aquest aroma el «bonus odor Christi» que retreu Sant Pau.»

***

«L'energía humana se multiplica al influx sobrenatural del Esperit de Deu; la qüestió del treball no es una qüestió de la materia; la materia no té ni pot tenir qüestions, no pot discutir, tota qüestió es espiritual, les lluites son entre principis opostos... De tots els elements que contribueixen a la producció, l'esperit es el més poderós y fecond, y l'únich que pot armonitzarlos fent regnar l'equitat y la justicia entre ells, avuy malhauradament en abrivada discordia. L'esperit es el qui dona la vida, y la mort ve per la carn.»

En aquest discurs, altíssimament «santi-modernista», se precisa magistralment la tasca inefable de la iglesia en la oberta sociología. — El sentit terral dona devegades al accent del genial pensador fondes ressonances d'intimitat; recordem una delicada vinyeta, record de la Visita Pastoral, en mitg de serralades... Ab amor entranyable y merescudíssim, es retret el cás d'heroisme de la Colonia Güell, ahont el clergue de la Colonia, dos fills den Güell y altres obrers se feren arrencar troços de pell perque la llur aplicació a un malalt el guarís; y a quest vivent exemple de les victories del esperit clou el parlament, donant plasticitat a la doctrina.

No hi hà rès tan crudel com la vanitat, perque tampoch hi hà rès tan inconscient. Es segur que bon nombre de llastimoses peculiaritats de tot un estol femenívol han agravat la inícua situació de les obreres de l'agulla. Però afortunadament hi hà dones exquisides, dones que, essent tres vegades dones, festejen en temps en que convé assegurar els sexes); fan obra maravellosa de justicia y caritat, ab una perspicacia aguda, un sentit minuciós y una constancia dolça y testaferma; y pacifiquen la terra, predicant y practicant l'Evangeli ab esperit de neo-diaconesses.

La ilustre dama Dolors Moncerdà de Maciá en la seva conferencia donada a les cosidores inscrites al Patronat per les obreres de l'agulla» al inaugurar la primera temporada de treball, mida la extensió del mal, y arbitra sabiament el remey en tò planer y barceloní. Les quantes pàgines d'aquest llibret, dictades per un sentit pràctich olorós de cristianisme, terminen ab la llista dels cooperadors de tan excelentíssima empresa.

Malgrat la boga quasi exclusiva de les relacions de detectives y les putineries clandestines, y ab la simplicitat del veritable coratge, en Miquel Sastre ha publicat la seva sisena serie de «Vagues barcelonines»; en un volum de modest aspecte hi aplega les notes estadístiques de les vagues esdevingudes a nostra ciutat l'any 1908, ab claricies y taules comparatives detalladíssimes. Segueixen estudis pràctichs d'altres qüestions relacionades ab la social-obrera de Barcelona (Accidents del Treball, Borsa del Treball, Emigració, Llegislació Social).

Es utilíssima—y, ay, qui sab si heròica—la tasca del distingit M.ª C. de la oficina de Treball de l'Acció Social Popular. Publicacions oficials se'n peixen; els cònsuls extrangers la prenen per base de llurs informacions, y els sociòlechs estudiosos de llunyanes contrades tenen fretura de la sobria y imparcialíssima eloqüencia de les seves xifres.

Y es que l'autor d'aquest llibret n'es passat mestre d'aquestes ressenyes y estadístiques; y talment les pàgines gairebé logarítmiques del seu llibre, no contaminades de doctrinarisme ni d'eloqüencia, de filantropía ni de «literatura», evoquen ab una justesa admirable'l nostre espectacle social obrer, de la desorganització y penuria del qual podríen dirse coses dolorosses, si no s'oviressin avuy indicis de que la flama de justicia y de cultura abrandarà tots els cors, destruint els vells detritus de temperaments fracassats.

Patrons y obrers han d'apendrehi en el llibre den Sastre, en aquesta acta notarial del any 1908 hont romanen les seves lliçons ab claretat inexorable.

Joseph CARNER.

tiferes, al meu entendre; no vaig a detallarles, perque no es propi d'aquest lloch. Les ponencies sobre'l tractament de la «placenta previa», descapdellada pel doctor Carmel Gil, de Bilbao; la de «indicacions quirúrgiques en les inflamacions pelvianes», pels doctors Galvez, de Málaga, y López Sancho, de Valencia; la de «concepte de les meningitis agudes no fimiques», dels doctors Martínez Vargas, de Barcelona, y Borobio, de Saragossa, tractades totes ab gran acert, donaren lloch a animada discusió. Se presentaren gran número de comunicacions, algunes de les quals no pogueren ser discutides per falta de temps. Recordo les dels doctors Nubiola, Guilera, Sureda, Bravo, Llorente, Espina, Lizcano; dúes den Castillo Ruiz; una sobre la lluita contra'l cranch uterí, den Villa, catedràtich de Valladolid; tres del que suscriu, y moltes altres en la discusió de les quals hi intervingueren els primats de les tres especialitats: Recasens, Gutierrez, Isla, Fargas, etc. Aportaren, ademés dels esmentats, el seu treball científich en la discusió, els senyors Selvat, Nogueras, Pujol Brull, Puig, de Barcelona, y Parache, Becerro, Criado y Aguilar, Costejarena, Ribera, Mesaguer, Botin, etc.

No hi hagué, potser, cap nota remarcable, ni cap novetat científica; però això es una xacra de tots els congressos. Les novetats quirúrgiques y bacteriològiques d'anys enrera estàn de moment agotades y no poden presentarse en cada reunió d'aquesta classe, donada la freqüencia de les mateixes.

En cambi, el treball de pulir els coneixements adquirits, de perfeccionar diagnòstichs y procediments terapèutichs, que es la missió dels congressos en l'actualitat, pot dirse que s'ha complert com en cap més. En aquest punt, els seus organisadors poden donarse per satisfets; hi hà hagut discusió amplia y empenyada y algunes qüestions han quedat en la ordre del dia pera'l Congrés pròxim; prova evident de que's miren ab interés y que precisament en aquesta disparitat de criteri, en aquesta especie de judici contradictori, rau el fruit del Congrés.

Serem criticats, potser, perque la crítica s'esbrava fàcilment en els metges; per no treure may conclusions fermes d'una discusió; però, ¿qui es capaç de ferho en qüestions que estàn en constant evolució? El fruit d'un congrés, d'una discusió, no's recull de moment, sinó al cap d'algún temps, quan les idees propies van evolucionant influides per les agenies; en aquest mercat intelectual, cada hú esculleix lo que li sembla millor y en una propera reunió es hont s'evidencien els resultats de l'anterior.

En el Congrés de Madrid la feina ha sigut doble, teòrica y pràctica. La primera acabo d'esmentarla; la segona, va consistir en la visita de hospitals y la pràctica de operacions pels més distingits congressistes. Ab galanteria que'ls honra, els nostres confrares madrilenys, posaren els seus hospitals a la disposició dels congressistes, gracies a lo qual poguerem observar les habilitats quirúrgiques del doctor López Sancho a Sant Carles y a l'Institut Rubio, el doctor Fargas en tots dos y a la Maternitat, Gàlvez a Sant Carles, Martínez Vargas a Sant Joan de Deu, y Gutierrez, Recasens, Cospedal, Ribera y altres, en les seves mateixes clíniques. La manera de obrar, els detalls de tècnica, no's descriuen, es precis veurels, y els qui ens n'havem cuidat bé podem dir que tots n'hem tret quelcom.

Com instalació, no hi hà dubte que l'Institut Rubio, que dirigeix el doctor Gutiérrez, res té que desitjar als millors del extranger. Poca aglomeració de malalts, pabellons separats, sala d'operacions y d'antisepsia perfecta, laboratoris ben nodrits hont se treballa, tot revela una instalació ben dirigida y nodrida, ab donatius particulars. ¡Tandebó tingués imitadors en aquest país que tan culte vol ésser!

Pera esborrar els sufriments de la carrera, no s'oblidà del programa la part de festes. Les més altes personalitats de la Cort respongueren esplendidament als desitjos de la comissió organisadora, y a la recepció ab que'ns obsequià en l'Ajuntament l'alcalde, ne seguí una altra en el ministeri d'Instrucció Pública y Belles Arts, en e quali feu els honors de la casa'l ministre doctor don Amalí Gimeno. Per últim ens foren oberts els salons del Palau Reyal, hont fórem obsequiats ab un esplèndit lunch al menjador de gala.

Una conclusió pràctica, d'utilitat immediata, ne resultà d'aquest Congrés: la creació de l'Associació d'Obstetricia, Ginecología y Pediatría espanyola, que, aunant els esforsos de tots, serà la encarregada de regular aquests torneigs científichs. Per unanimitat se nomenà president de la mateixa per dos anys, al doctor Gutiérrez, vis-presidents als doctors Recasens y Martínez Vargas, y secretari al doctor Isaac Moreno. D'aquesta Junta central ne dependràn altres provincials o regionals, encarregades d'organisar la societat en cada comarca y els Congressos que s'hi vagin celebrant; la presidencia dels mateixos correspondrà a la dels successius presidents de la societat. D'aquesta manera queda assegurada sa celebració, lo qual representa un gran estímul al treball, pera'ls joves, y una ocasió de donar consells pera'ls que poden donarlos.

El pròxim se celebrarà a Valencia dintre 2 anys. El president organisador es el professor López Sancho, catedràtich de Ginecología de dita localitat; son nom y prestigis ,el gran zel y acert ab que ha intervingut en el present, fan entreveure que'l pròxim no serà inferior a n'aquest.

No acabaré sense dedicar una paraula d'alabansa als doctors Gutiérrez y Recasens per l'èxit obtingut. A les atencions d'ells rebudes, y dels demés colegues de la capital ,especialment del digne secretari y bon amich don Isaac Moreno, hi respondrem ab la gratitut y el recort que ha de quedar gravat a la nostra memoria.

Dr. Francisco **TERRADES.**

Sessió de la Diputació

A tres quarts de cinch de la tarda comença la segona sessió del primer periode del corrent exercici, baix la presidencia de Don Enrich Prat de la Riba.

Al públich hi havía escassa concorrencia.

El diputat-secretari senyor Marfà llegeix l'acta de la sessió passada, que es aprovada.

A proposta del senyor Prat de la Riba el senyor Forcada entra a formar part de la comissió de Governació y a figurar en el quart torn de la comissió provincial.

El senyor Forcada saluda a la Diputació y diu que la justicia ab que obra sempre aquesta casa ha fet que ell se pugui trobar avuy en la mateixa.

El senyor Prat de la Riba correspòn ab breus paraules a la salutació del senyor Forcada.

Se suspèn la sessió pera nomenar una comissió que s'encarregui de la reforma del reglament y pera elegir, ademés, a dos senyors pera que entrin a formar part de la Junta de Belles Arts en representació de la Diputació.

Pera la comissió de reforma del reglament queden elegits els senyors Roig, Sansalvador, Sostres, Bartrina, Valentí, Duràn y Ventosa y Argemí.

El senyor Valentí parla de la elecció dels vocals tècnichs y atribueix a falta de consideració a la comissió corresponent la forma ab que s'ha portat a cap aquesta elecció.

El senyor Duràn y Ventosa dona explicacions sobre aquest punt, explicacions que convencen a tothom, escepció feta dels radicals, que volen presentar una proposició incidental y que demanen la paraula previa.

El senyor Verdaguer y Callís d'u que s'ha sospés la sessió pera fer la votació y que lo que s'està fent de parlar sobre aquest punt no procedeix.

El senyor Guerra del Rio demana la paraula per una qüestió d'ordre y diu que no pot consentir la minoría radical la forma ab que's porta aquest assumpte.

La minoría radical se retira y se passa a votació.

Queden elegits els senyors Puig y Cadafalch y Emili Cabot vocals tècnichs pera entrar a formar part de la Junta de Belles Arts en representació de la Diputació.

Els radicals tornen al saló.

El senyor Parés llegeix varies comunicacions que composen el despatx ordinari.

Entre elles n'hi hà una de la comissió executiva del monument als hèroes del Bruch, convidant a la colocació de la primera pedra. S'acorda que hi assisteixin els diputats pel districte.

També's llegeix una comunicació del diputat don Joaquim Forcada participant haver renunciat els càrrechs de regidor y tinent d'alcalde del Ajuntament d'aquesta ciutat.

I per fi's llegeix una carta de la Atracció de Forasters donant gracies per la subvenció de 1,000 pessetes que la Diputació va acordar concedirli.

La Diputació's dona per enterada.

Proposicions

Se llegeix la proposició presentada pels senyors Folguera, Duràn, Antoni Sansalvador, Antoni Suñol, Verdaguer y Callís, que ja conceixen els nostres llegidors.

El senyor Folguera l'apoya ab breus paraules y es presa en consideració.

Totseguit se llegeix la proposició que presenten don Lluis Duràn y Ventosa y altres senyors diputats, la qual donem en altre lloch del present número.

L'apoya el senyor Duràn y Ventosa. Creu que després de la que han presentat el senyor Folguera y Duràn y altres, no cal que parli en defensa de aquesta proposició, car es induptable que la Diputació la pendrà també en consideració. Totes dues tenen el mateix sentit y van encaminades al reconeixement de la personalitat de Catalunya.

Evoca acorts presos per passades Diputacions y creu que al triomf de lo que proposa deurien intervenirhi tots els grupus polítichs, del mateix modo que en la passada sessió, tots junts varen contribuir a la realisació de la vida económica de la ciutat.

El senyor Verdaguer y Callís, fa notar que no's contradiu en lo més mínim per lo que toca al haver sotscrit aquesta proposició y la que ha presentat el senyor Folguera.

Se dona compte d'una altra proposició que suscriuen els senyors Verdaguer y Callís, Fàges, Queralt y Jansana. Tracta de la repoblació forestal.

Es apoyada pel senyor Verdaguer y Callís.

Els diputats radicals presenten una altra proposició que es com segueix:

Primer. Dirigirse al Govern del Estat en demanda de la immediata derogació de la lley de jurisdiccions, y supressió del fur de justicia militar pera quants no siguin militars, aixís com pera'ls militars en delictes de dret comú.

Segón. Dirigirse al Govern de la nació, solicitant la concessió d'una àmplia amnistía pera tots els processats y condempnats per delictes polítichs y socials.

Tercer. Comunicar aquest acort als senyors diputats a Corts que representin districtes de la Provincia, ab l'objecte de que prestin son valiós apoyament en defensa d'aquests acorts.

Es apoyada pel senyor Valentí, y com totes les anteriors, presa en consideració.

Mocions y preguntes

El senyor Borjas se queixa de que no s'hagin tingut les degudes consideracions a la majoría. Diu que no sab a qui té de dirigirse pera fer la queixa, perque no sab qui es el quefe de la majoría.

Diu que pera'l nomenament de les comissions, segons el reglament, hi hà d'haver diputats de totes les fraccions y que als radicals se'ls ha privat de ser en la d'Hisenda.

En cambi als de l'Unió Catalanista, representants de districtes rurals y ben petita en número, se'ls ha portat a n'aquesta comissió.

També creu que'ls radicals tenien de anar a la Junta del Port y al Museu Social, donada la significació del Museu y l'esser el Port una cosa del tot barcelonina, ahont hi té d'anar un que representi la ciutat y no un representant del districte rural.

El senyor Verdaguer y Callís que ha sigut aludit en el transcurs del discurs del senyor Borjas, diu a n'aquest que va entendre malament les paraules que va pronunciar en la sessió passada y que es inutil que'l senyor Borjas y els seus companys perdin el temps buscant qui es el quefe de la majoría.

Quan parla un de nosaltres parlem tots.

Parla de la constitució de la comissió d'Hisenda y creu que la minoría radical no té rahó de queixarse per quant aquesta comissió es composta pels presidents de les comissions permanents y solament queden dos llochs en vaga.

El senyor Guerra del Río diu que's queixen precisament d'això, a lo que objecta el senyor Verdaguer que en aquest cas dirigeixin les seves queixes a la cimissió que s'ha nomenat pera la reforma del reglament.

Per lo que toca al Museu Social, diu que si'ls radicals volen treba'lar, ell, que ha sigut nomenat pera la Junta del Museu, està disposat a apoyar tota mena de iniciatives y a treballar en tot lo que's porti a n'aquella Junta.

El senyor Sansalvador també demostra al senyor Borjas la equivocació que ha tingut al parlar de la constitució de la comissió d'Hisenda, y diu que si's creu que la vis-presidencia de la comissió de Hisenda pot desagraviar a algún dels radicals que's troben molestats perque no se'ls hi hà donat llochs, ell posa tot seguit la vis-presidencia a disposició de la Diputació.

El senyor Suñol parla per alusions al senyor Roig y Armengol que's troba ausent, y diu que ells, els nacionalistes, per lo que toca als càrrechs no polítichs, varen creure que podien desempenyarlos perfectament, al objecte de que la seva acció no fos solament fiscalisadora sinó de colaboració. També diu que li està molt bé que'l senyor Barata desempenyi el càrrech de la Junta del Port.

El senyor Duràn y Ventosa parla per alusions, perque'l senyor Borjas, en el seu discurs, l'ha aludit a lo menys una dotzena de vegades.

Diu l'orador que desde que ha començat a parlar el senyor Borjas ja ha vist que tenia el propòsit de entrar un debat.

Creu que després de les paraules dites pels senyors Verdaguer y Sansalvador no cal dir res més, emprò que parlarà pera que no se'l prengui per descortés.

Diu que lo que ha passat en la Diputació es lo més lògich del mon perque tot lo que no's pot fer per unanimitat s'ha de fer per majoría, y els radicals no tindràn d'extranyarse després que tenen l'exemple de lo que han fet els seus amichs de l'Ajuntament.

En la Diputació passada va ser elegit pera la comissió d'Hisenda el senyor Pich.

Ara no podía ser perque ells han dit moltes vegades que no volien càrrechs y ho varen demostrar quan se'ls va oferir lloch en la comissió d'Instrucció pública.

El senyor Duràn y Ventosa se queixa de que desde la constitució de la Diputació no s'hagin discutit altres coses que no siguin càrrechs o coses personals.

Creu que no tindríen d'entaularse debats polítichs, emprò que si alguna vegada se'n presenta algún, tots els diputats tindríen d'inspirarse en l'amor a Catalunya.

El senyor Folguera y Duràn fa constar que la minoría a que pertany no ha fet cap reclamació pels càrrechs.

El senyor Rius diu als radicals que quan se tracti de reivindicacions obreres estarà sempre al seu costat.

El senyor Borjas rectifica, y com sigui que parlant de la Esquerra diu que ells la tracten ab cortesia, perque un día o altre anirà ab ells, el senyor Sunyol diu que mentres els radicals no's moguin del lloch ahont se troben, may podràn anar junts.

El senyor Sostres diu que ell pensava que la Diputació era una casa puramente administrativa, emprò que avuy li sembla que's troba al Congrés en una d'aquelles sessions que'ls catalans hem censurat tantes vegades.

Diu que ells sempre han estat en el mateix lloch y que may deixaràn de unirse ab els que treballin y tinguin energies.

Passa a ocuparse d'un concurs que va obrir la Diputació passada sobre un projecte de carreteres, y demana pera la realisació del mateix tota la possible activitat.

El senyor Fages, de la comissió corresponent, promet complàurel.

La Casa de Maternitat

El senyor Guerra del Río parla de la Casa de Maternitat, y diu que la Diputació ha tingut descuidades la major part de coses que's refereixen a la beneficencia. Expressa la poca confiança que li mereixen les comissions d'aquesta casa y de la de la Caritat, y explica un dels successos relatats darrerament per «El Progreso».

El senyor Argemí diu que la comissió de Governació encara no ha entrat en plenes funcions. Per això y perque la comissió té una gran confiança ab les Juntes de les Cases de Maternitat y Caritat, no trobarà extrany el senyor Guerra que no n'estigui enterat de lo que ha referit.

Promet ocupasen y donane compte a la comissió y al Cos provincial. Ab tot, repeteix, per endevant, que tenen gran confiança ab les Juntes y ab tots els empleats de la Casa de Maternitat.

El senyor Guerra lamenta, per endevant, que'l senyor Argemí ja comença per dir que té confiança ab les Juntes, y acaba exposant un altre cas de la serie que ha descobert el «Kosmófilo» de «El Progreso».

El senyor Argemí diu que també s'enterarà de lo succeit.

El senyor Font protesta de determinades paraules del senyor Guerra.

El senyor Ulled també parla sobre aquest punt, y diu que a n'ell se l'hi han denunciat varis altres casos, dels quals se'n enterarà.

El senyor Guerra parla de clericalisme y d'altres coses parescudes, y s'entra a l'ordre del día.

Sobre la taula

A petició de varis diputats han quedat sobre la taula els següents dictamens pertanyents a diverses comissions:

Subvenció solicitada per la «Sociedad del Caballo nacional de tiro ligero-seleccionado por la prueba».

Nou concurs pera l'adquisició de terrenys ab destí a la Casa provincial de Caritat.

Aprovació de la nòmina de bojos corresponent al mes d'abril últim.

Trasilat de varies ensenyances de correu de la Escola d'Agricultura als terrenys del Patronat de la Escola Industrial.

Autorisació solicitada per l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallés pera construir una clavaguera a la travessia per la mateixa población de la carretera de Gracia a Manresa.

Denuncia de la Direcció facultativa, referent a la forma en que s'executen les obres d'aixaplament de la carretera de Gracia a Manresa y l'arreglo de vía en el trajecte de Casa Gomis a la Rabassada.

Y per últim, y a prechs dels radicals, perque segons diuen, no han pogut enterarse dels mateixos, han quedat sobre la taula tots els dictamens d'Hisenda, que son els següents:

Emissió de mil obligacions del Emprèstit provincial.

Dictamen relatiu al servey dels agents executius de la Diputació.

Perdó de contribució territorial solicitat per l'Ajuntament de Sant Esteve Sesrovires, ab motiu de la gelada y pedregada ocorreguts el día 5 d'abril últim.

Aussili de fondos provincials solicitat per l'Ajuntament de Santa Fè del Penadés, ab motiu de les gelades ocorregudes en els díes 5 y 6 del esmentat mes d'abril.

Idem de id., interessat per l'Ajuntament de La Granada, pel mateix motiu.

Distribució de fondos pera el mes de juny pròximo.

S'aproven els demés dictamens que componen l'ordre del día.

Monument a Mossen Cinto

Entre els dictamens aprovats n'hi hà un de la Comissió especial nomenada pera estudiar la manera de portar a efecte la erecció del monument a la memoria de mossen Jacinto Verdaguer.

Com que's tracta d'un dictamen de la passada Diputació, el senyor Folguera y Duràn esplica l'origen de la Comissió y els treballs que va realisar.

Pera compondre aquesta comissió han sigut elegits, en votació, els senoyrs Cabot, Suñol, Pericas, Valentí, Sostres, Marfà y Folguera y Duràn.

Aquest ha dit que ja s'entenía que la comissió tenía d'ésser presidida pel president de la Diputació y que per no haver de consultar en cada moment els treballs que tingués de realisar, fora convenient que se li concedis autonomía pera portar a cap els seus projectes.

S'ha acordat aixís.

S'aixeca la sessió a les vuit del vespre.

Ha sigut elegit el diputat provincial senyor Moret pera presidir la subasta del camí de Cabrils a Vilassar de Mar.

***

Delegat pel senyor Prat de la Riba avuy anirà a Calderes el senyor Jané, quefe de la secció d'Hisenda, pera entregar a la Junta d'Aussilis pera les famílies dels náufrechs la quantitat de 3,150 pessetes.

Aquesta quantitat serà repartida segons relació de famílies que ha format la Diputació.

***

S'ha autorisat a la «Joventut Nacionalista», secció de joves de la «Lliga Regionalista», pera traduir y publicar en llengua castellana la Memoria del senyor Prat de la Riba, presentada a la Corporació Provincial en el anterior periode de sessions.

***

Ahir la Comissió mixta de reclutament va revisar els quitos pertanyents al partit d'Arenys de Mar, havent registrat les següents excepcions: 64 per defectes físichs, 32 per curts de talla y 120 per altres causes legals.

***

Avuy no's treballarà en les oficines de la Diputació, perque'l Rey fa anys. Hi hauràn domassos als balcons y a la nit se faràn lluminaries.

***

Ahir la Junta Provincial del Cens Electoral va reunirse en el Palau de Justicia, despatxant de la lletra D a la S. Dijous a les nou del matí continuarà la sessió.

Demá a la "Pàgina Artística"

Entre'l text:

GRAVADORS AL BOIX, per l'Apeles Mestres.

LA EXPOSICIO INTERNACIONAL — ELS PAISSATGES DEN JOAQUIM MIR, per Joaquim Folch y Torres.

PER LA BELLESA DE LA CIUTAT (Exposició dirigida al Ajuntament per les entitats artístiques de Barcelona, sobre'l plet de la Reforma Interior.)

Entre'ls gravats:

Retrat den Joaquim Mir.

Reproducció de varis quadres den Joaquim Mir.

& & &

NOTICIES
DE BARCELONA

Durant el dia d'ahir el temps se va mostrar insegur, deixantse sentir al migdía una forta tronada que feya esperar per tots conceptes una ruixada fortà.

No obstant, aquesta no va venir y al cap de poca estona el sol llula magníficament.

— Iligua Jalpi. Lleuger diurètich.

L'Academia de Jurisprudencia y Llegislació, celebrarà avuy, dimecres, a dos quarts de deu de la nit, sessió ordinaria continuant la discusió dels assumptes pendents.

—Sres. Vestits d'última creació a preus increíbles. Mag.ms El Centre. Rda. S. Pere, 5.

Organisada pel Centre de Viatjants y Representants del Comerç y de la Industria, tindrà lloch el pròxim dijous, dia 18 del actual, a les deu de la nit, en el saló d'actes del Círcol de la Unió Mercantil, Rambla del Centre, 30, una conferencia-projecte, essent els conferenciants don Daniel Samsó y don Felip Pons Solanas, y el tema «Els viatjants de comerç devant la evolució social y el seu problema econòmich».

— Cupons «La Española». 294, Diputació, 294.—Gran aconteciment. Importants regals extraordinaris als coleccionistes. Demanin prospectes.

Ateneu Enciclopèdich Popular. — Avuy, a les deu de la nit, donarà una conferencia sobre «Volcans y tremolors», el professor Max Durand-Savoyat. L'acte serà públich.

— Cafè «La Estrella». Carme, 1.

L'Associació d'Eclesiàstichs pera l'Apostolat popular celebrarà la sessió general avuy, dimecres, a dos quarts de sis de la tarda, disertant el Rvnt. don Gil Parés, sobre'l següent tema: «Organisació de les escoles parroquials». Poden assistir a la mateixa tots els senyors sacerdots.

—Convalecents: Preneu el «Vi Pinedo».

L'Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya, celebrarà sessió, avuy, dimecres, a dos quarts de dèu de la nit.

El Dr. Dolcet tractarà sobre'l «Cas d'estirpació d'epitelioma prellagrimal». El Dr. Pujol y Brull sobre «La comunicació de cas d'abcés supra-hepàtich». Y el Dr. Pla y Armengol sobre'l «Cas d'amnesia retrògrada y de fixació».

—Fumeu Hispania (sèries guerra Melilla)

Ha marxat a Madrid el Dr. Percarnau, ab l'objecte de llegir la seva ponencia y pendre part en les tasques científiques del primer Congrés espanyol de Urología.

Per indisposició del doctor don Joseph Suàrez de Figueroa, y fins a nou avis, se sospenen les conferencies sobre «Higiene del Camp», que devien començar el día 18 del actual a la Escola provincial d'Agriocultura.

— Vernet-les-Bains. Pera reumàtichs.

El president del Institut Agrícol Català de Sant Isidre, don Eusebi de Puig ha remès els següents telegrames:

«Ministros Gobernación, Fomento.—Ante deficiencias cuarentena ganado importado Portbou, con peligro inminente invasión glosopeda, Junta Directiva Instituto Agrícola Catalán San Isidro entiende ser medida buen gobierno prohibir absolutamente importación ganado, mientras prepáranse cuadras adecuadas, organizándose seriamente cuarentena».

«Gobernador civil.—Gerona.—Diez días cuarentena ganado extrangero Portbou, son absolutamente insuficientes, mucho más faltando elementos para que cuarentena sea rigurosa. Junta Directiva Instituto Agrícola Catalán San Isidro, ruega V. E. extreme medidas rigor, disponiendo cuarentena más prolongada en atención circunstancias».

«Inspector Higiene Pecuaria.—Portbou.—En nombre Junta Directiva Instituto Agrícola Catalán San Isidro, ruégole extreme celo para evitar invasión glosopeda por deficiencias cuarentena».

Un tal Fernandez y Gonzalez, en compte de dedicarse a la literatura cavalleresca com el seu homònim, l'ha donada per escorcollar les butxaques dels tranzeunts. Y aixís es com un senyor que passava pel carrer de Sant Pau va sentir quelcom a la butxaca de la ermilla, resultant que li estirava'l rellotge una mà pertanyent al Fernandez y Gonzalez.

Per tot lo qual va ser agafat y portat al Palau de Justicia.

—Gran varietat en articles pera bodes y bateigs, J. Llorens, R. Flors, 30.

Una dona de 50 anys va apoderarse d'un pareil de botines d'una sabatería del carrer den Raurich.

Advertit el furt, la digna senyora va ésser denunciada a un municipal, qui la va portar presa al Jutjat.

GRACIA.—La Junta de Dames de la Caritat Cristiana de la barriada de Gracia ha socorregut, durant el mes de abril, 57 malalts pobres de la parroquia de Santa M.ª de Jesús, 38 de la de Sant Joan, 25 de la de Sant Joseph, haventios repartit 420 kilos de pa, 982 k. de carbó, 164 litres de llet, 39 bonos de carn, 34 de gallina, 200 de sopa, 62 prendes de roba, 6 envoltures pera recent nascuts y 11 armobes de paila.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

Lo del Marroch al Congrés

Pregunta del senyor Azcárate y resposta del senyor Canaleja

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 16, 4'15 tarda.

S'obre la sessió a les 3'40, baix la presidencia del comte de Romanones.

La Cambra ,més concorreguda que en tardes anteriors.

Al banch blau, els senyors Canalejas, Ruiz Valarino, Rodrigañez, Pidal y Luque.

S'aprova l'acta de la sessió anterior.

Prechs y preguntes.—El ministre de MARINA saluda a la Cambra, per ser la primera vegada que's dirigeix a n'ella, y contesta a preguntes que li va dirigir en tardes anteriors el senyor Pí y Arsuaga.

(La veu apagada del orador impideix sentirlo).

El senyor GINER DE LOS RIOS denuncia la incapacitat legal del tinent fiscal de l'Audiencia de Málaga pera exercir el càrrech en aquella provincia, per tenir plets civils pendents de resolució y assumptes criminals en els que's troben complicades persones de la seva familia.

La Mesa ofereix trasmetre aquestes observacions al ministre de Gracia y Justicia.

El senyor SALVATELLA demana que's dictin disposicions pera donar eficacia a la lley de presuposts en lo que's refereix a expedients de moratories dels ajuntaments.

El ministre d'HISENDA li contesta satisfactoriament.

El senyor NOUGUES demana al ministre de Marina que activi la resolució dels corresponents expedients pera pago de les indemnisacions als damnificats pels últims temporals a les costes de Tarragona.

També demana que's condoni la contribució als agricultors perjudicats per la filoxera a la mateixa provincia.

En prò d'aquesta petició invoca algunes disposicions vigents que donen aquest dret als damnificats.

Madrid, 16, 5'15 tarda.

El senyor NOUGUES s'ocupa de la pròxima reunió de productors de canya, a Granada, pera tractar de les qüestions relacionades ab el problema sucrer.

Els senyors MOROTE (don Joseph) y ROMERO TIVANTOS fan algunes observacions respecte d'aquest punt y creuen que lo més llògich es esperar, abans de fer res a les Corts, a que's celebri el Congrés sucrer a Granada, pera veure lo que en ell acorden els agricultors, tant canyers com remolatxers.

El senyor Canalejas repeteix lo que ha manifestat en altres ocasions y els seus oferiments als canyers de derogar la lley Osma.

Diu que'l problema'l plantejarà aviat el Govern al Parlament, afegint que potser avuy mateix se posarà a discusió la proposició de lley del senyor Romero, sobre establiment de noves fàbriques de sucre.

El PRESIDENT corrobora aquestes darreres paraules del senyor Canalejas.

El ministre d'HISENDA contesta als altres extrems del prech del senyor Nougués, exposant els seus bons desitjos de complàurel, però fent algunes salvetats, que li impideixen arribar fins ahont seria'l seu desitg.

El ministre de MARINA també ofereix atendre'l prech del senyor Nougués.

El senyor SORIANO s'ocupa de la condemna d'un consell de guerra contra'l comptador de l'Armada, senyor Cabanilles, y pregunta la opinió del Govern sobre'l particular.

Després s'ocupa del assumpte del sargent La Morena, de Badajoz, extranyantse de que segueixin en sos llochs el general Ampudia y el governador militar de la plaça, que son els culpables y que ja estaven dimitits per l'anterior ministre de la Guerra.

Afirma que lo que passa en el regiment d'Isabel II es gravíssim, essent una veritable situació d'indisciplina la que existeix entre la oficialitat y els soldats.

El ministre de la GUERRA,—Això es inexacte.

El senyor SORIANO,—Ja sabía que'm diria això S. S.

El ministre de la GUERRA,—Y ho provaré.

El senyor SORIANO,—Del fons de material de dit regiment se va fer un regal, d'una carrossa, a dúes tiples molt conegudes. (Rumors).

El PRESIDENT, tocant la campaneta,—Crido l'atenció de S. S. sobre la gravetat de les seves paraules.

El senyor SORIANO,—No hi hà gravetat en formular una denuncia.

Se va fer el regal; la oficialitat va protestar y el coronel va anar destinant un a un a dits oficials a distintes guarnicions.

Demana, d'acort ab lo que desitgen els oficials de dit regiment, que s'obri una sumaria y se depurin els fets.

El ministre de la GUERRA nega que hi hagi en dit regiment la menor indisciplina, perque, si aixís fos, ja estaría relevat aquell capità general.

El senyor SORIANO,—El capità general està greument malalt.

El ministre de la GUERRA. — Però sempre existeix la entitat capità general.

Explica detalladament lo ocorregut, treyent importancia als fets.

Madrid, 16, 9'15 nit.

El ministre de la GUERRA. — Lo ocorregut es que'l coronel del regiment d'Isabel II nomenà ajudant al capità més modern y els altres capitans, faltant a la disciplina, protestaren. Per això el capità general els castigà.

En el regiment d'Isabel II no existeix cap fondo particular y per tant no ha pogut pagar cap regal d'aquest fondo.

Es certs que dúes artistes, que's negaren a cobrar els seus treballs, varen ser obsequiades, però no ab fondos del regiment.

El senyor SORIANO. — Veig que'l ministre de la Guerra no sab lo ocorregut a Valladolid.

Insisteix en que existeix el fondo particular y ab ell se paga el regal. Si no es aixís, ¿per què no s'obre la sumaria?

¿Sab S. S. quelcom de lo ocorregut l'altre día ab motiu del repartiment del ranxo en un quarter?

El general LUQUE insisteix en que rès d'això es cert.

Se promou un viu dialech entre'ls senyors Soriano y Luque, que talla la presidencia desseguida.

El senyor AZCARATE fa la anunciada pregunta al Govern sobre'ls propòsits d'aquest en la qüestió del Marroch.

Adverteix que lo que's fa a Ceuta, encara que en sí resulti ignoscent, sembla que va a ser un preparatiu de fets guerrers y ademés ens dona a entendre que hem d'acomodar nostra conducta a lo que fassi França.

El Govern diu que rès d'aventures guerreres; però com ara tenim la novetat de les zones d'influencia y de la penetració pacífica, hem d'estar previngu[ts].

Ja sabem per experiencia lo que succeir ab la penetració pacífica. La tenció del que penetra es efectivam[ent] pacífica; però no ho es la dels que v[an] en el país que's va a intervenir, y me tractantse de temperaments com els d marroquins.

S'ocupa de lo que diuen els trac y tots ells indiquen que la possessió territoris al Marroch es tranzitoria.

Se parla d'anar a Tetuàn y Lara com si tal cosa. ¿Es que creu el Gov espanyol que si França se proposa cificar el Marroch l'ha d'ajudar Espa a n'aqueixa empresa?

Donchs recordis lo que deya so aquest particular el senyor Cánovas Castillo: ni sols ni acompanyats pod intentarho.

La situació d'Espanya al Marroch molt distinta de la de França. Sols te de comú la policía dels ports. No tres no'ns hem conprometes allí a

Comparantlos ab els desitgs impe listes y els afanys de conquista, re da la frase de lord Salisbury a un m bre del Parlament anglés que abog per la conquista de certa regió: la toria ensenya que paisos poderosos arruinen per empreses com aquesta.

El senyor CANALEJAS li conte

Diu que si'l Govern tingués propò de conquista en l'assumpte del Marr s'hauria apresurat a evitar intervenc parlamentaries. El fet d'estar obertes Corts demostra lo contrari.

Repeteix que'l Govern no vol gue però, pera fugir del equívoch, af que tenim devers que cumplir, pera tar que s'asfixin nostres places fortes Nort d'Africa. Cap Govern pot de que nostres soldats de Ceuta y Me estigin bloquejats y exposats a o tants perills, encata que hagin de f doloroses operacions pera evitarho.

Nosaltres tenim el dever indeclin d'exercir allí l'acció de policia.

En realitat no hi hà zones d'infl cia; jo no les puch delimitar aqui, que estàn imposades per rahons d toria y de geogràfica, y Espanya pot tolerar que vingui una altra n a exercir funcions de policía allí d deu exercirles ella. (Molt bé en la joria.)

Concretantme a Ceuta, diré que pendràn noves posicions, si noves tingencies no'ns obliguen a n'això; si precis fos pendren altres, les r driem.

Les mateixes autoritats marroq han reconegut lo convenient de la paació de posicions que hem port cap allí.

Mantenim excelents relacions ab Maghzem, fonamentades en el cu ment dels tractats. No rebassarem ni nia que avuy marquen nostres posic si no hi hà nous fets que'ns oblig a n'això; però, si fos precis, la reba riem sense vacilacions. (Bé en la joria.)

Diu que en el seu ànim pesa l'estat d'opinió que'l senyor Azcárate recullit; però no pesa tant que per mor l'impideixi pendre aquelles d minacions que'ls interessos y l'honor Espanya exigeixin, encara que tingu que apelar al sacrifici.

Se lamenta del anunci d'una ma ganda política, pera que la senyor posi al Govern, colocant baix una ció que embrassi o pretingui em sar els seus moviments. Això no te cedents en la historia d'Espanya.

Afirma que no anirà ab els que nen la trompa bèlica, però no s drarà devant de les amenaces co ries.

Millor seria que'l Govern, pera soldre tan delicada qüestió, compte l'alè de tots.

Diu que vindrà aquí a respondre riament a quantes preguntes se li ac cin; però manifesta que això no ha vist fins ara en el Parlament nyol.

No comparteix la idea dels que diquen el total abandonament, car tres devers estàn reconeguts, no per grans rahons históriques, sinó les realitats del moment.

El manteniment de nostres for litars a l'Africa costa diner, ser recompensat.

Manifesta que per uns díes agrai silenci; però, si no se li otorga, tirà de l'actitut de reserva en que ba, encara que sense rebassar els que deuen tenir els governants.

Acaba agraint al senyor Azcár seves observacions y consells, quants ne donguin al Govern (Ap ments de la majoría).

El senyor AZCARATE rectifica, que la intervenció parlamentaria judica cap interés nacional.

Justifica la necessitat d'ilustrar opinió sobre'ls assumptes del Ma que tant li interessen, y per això conveniente la campanya que ha a la conjunció republicana-socialista.

Adverteix que'l cumpliment des tats no competeix solament a Esp sinó a Europa.

Recorda que en Jaurés va dir Govern que ab la penetració pa al Marroch s'anava apoyant al pera estar en guerra ab els marro

Es clar que hi hà devers que c però això es molt elàstich. Es concretar quins son aquests de presentarlos estrictament, pera p coneixement de tots.

Defensa l'exercici del dret dels tats, de investigació y fiscalisació se que per això se tingui p cutir el patriotisme de nungú, ni sarlo en dupte.

El senyor CANALEJAS tamb tifica, dient que no ha negat dret ni ha duptat del patriotisme ningú. Lo que ha afirmat y es que ell no cedirà devant les naces de violencia, ni les comm de la revolució, si's va a la y que cumplirà en tot cas ab ver.

El senyor AZCARATE torna tificar y recorda que en julio va dir ell que si s'anava a la a espatlles del Parlament, el p dria el dever d'oposarse a n'el revolució. Ab aquesta opinió ren bastants diputats lliberals quichs y alguns conservadors.

El senyor CANALEJAS torna bé a rectificar breument.

Ordre del día. — Ab llengu pugnació del senyor PEDREGAL aprova un projecte de lley concedint crèdit de 50.000 pessetes pera del germen de la llagosta.

Se posa a debat el dictamen comissió de presuposts sobre de lley de supressió del impost sums.

El senyor GONZALEZ BESADA sum el primer torn contra la

Comença afirmant que ell, lament, ha sigut sempre un irre ble adversari de la supressió, de tució y de la transformació de de consums.

Manifesta que no li importa quasi abandonat, en aquest y recorda lo que ja sobre aquesta tió va sostendre quan era

Hisenda.

Diu que l'únich treball útil que hauria pogut realisar la comissió extra-parlamentaria de consums era haver estudiat la modificació dels medis de exacció de aquest impost.

Examina la obra realisada pel partit conservador en materia de consums y explica perque, a demanides de la opinió pera abaratir les subsistencies, se desgravaren els blats y farines, y per que, pera resoldre o atenuar després la crisis agraria, se desgravaren també els vins.

Estudia les xifres dels últims presuposts.

El de 1910 se saldà ab deficit pels gastos a que'ns obligaren els sucessos de Melilla.

En l'any actual tenim també gastos extraordinaris a Ceuta. Se carrega el presupost ab els gastos que originaràn la implantació del servey militar obligatori y la construcció dels camins vehinals.

Fa quatre anys que'ls presuposts venen gravats en els gastos ab un aument de 150 milions; y en aquestes circunstances, quan el déficit plana sobre els preconsums, però's creen altres imposts dels consums?

Diu que'l partit conservador no creu arribat el moment de discutirho.

Es clar que'l ministre d'Hisenda podrà trobar els vuit o deu milions anyals que suposa la brexa de 80 y pico de milions que s'obre al presupost del Estat al prescindir del cupu en deu anys; però a xò es inoportú avuy que s'han fet grans càrregues sobre'ls presuposts y quan apunta en ells el déficit.

Diu que per aquesta ley se suprimeix el cupu pera l'Estat, se suprimeixen els consums, però's creen altres impossos que vindrán a ser pera'l consumidor una càrrega igual a la del impost de consums.

Fa un eloqüent paragraf, ocupantse de la miseria en que viu la classe mitja, y diu que'l llegislador, desde l'altura en que's troba s'oblida d'això: moltes vegades sota de la brusa se veu el plaer del viure còmodo y desfogat; però en canbi sota la levita y el vestit de seda de la dòna de la classe mitja està la miseria y la fam. Y no exagero el cas. Aquí estàn les estadistiques que ho pregonen, ab la tuberculosis, ab la neurastenia, ab la debilitat, ab la fam, en suma.

(Grans aplaudiments dels conservadors. En una tribuna aplaudeixen també dos cavallers y son expulsats pels ugiers.)

Parlant dels imposts que's preparen pera substituir al de consums, diu que'l de inquilinat encara es que com lògich, perque se sabrà concretament lo que degui pagar cada hú; però altres, com el de solars millorats, se prestarà a arbitrariès interpretacions.

Afirma que ab lo que's dóna als ajuntaments pera substituir els consums no els substitueixen. Els càlculs estàn equivocats, però encara que fossin exactes tampoch serien bastants.

Les lleys a Espanya no's cumpleixen, si no encarnen en el sentimet popular; però sobre tot les lleys econòmiques no tenen cumpliment si no porten la tàcita aprovació dels ciutadans.

Ajuntaments hi hà—y això's veurà—que si se'ls suprimeix l'impost de consums no tindràn ni pera pagar a la guardia municipal.

Li diu al senyor Canalejas que sols per una obcecació inexplicable pot creure que aquest projecte de lley es viable, en la forma que s'ha presentat.

Els efectes potser no's noten el primer any, però a mida que'l temps transcorri sorgiràn els perjudicis y els conflictes.

Diu que'ls conservadors no volen fer obstrucció en aquest debat, perque no està en sos procediments.

Acaba dient que si el partit conservador, que segueix, estudía y analisa tots els actes del Govern, realisa avuy l'acte de no associarse a la present obra del Govern, en materia de consums, es perque aixís ho creu patriòtich y convenient. (Aplaudiments dels conservadors.)

El ministre d'HISENDA li contesta.

Declara la seva adversió al impost de consums, que es, com el senyor Azcárate ha dit, l'impost progressiu al revés.

L'impost de consums a la espanyola es antipàtich per la forma de la exacció y perque's grava més lo que más barat deuria adquirir el consumidor.

El cupu de consums està fixat d'una manera arbitraria.

Diu que aquest no es un impost que's tira a terra, sinó un impost que cau.

Sols homes de la capacitat dels senyors Villaverde, García Alix y el propi González Besada han entés rectificarlo sense conseguirho.

Afirma que ell, donats sos antecedents polítichs, no pot patrocinar l'impost de consums.

Llegeix datos estadístichs del cupu de consums, per poblacions y habitants y deduex que l'actual projecte està molt meditat y respon als fins que's perseguexen.

El senyor BESADA rectifica, insistint en ses anteriors manifestacions y calificant el projecte de utòpich.

Afirma que lo únich que'l partit democràtich podía y devia fer, no era suprimir l'impost de consums pera afagar a la oposició, sinó tractar de fer més eficaces y amables els procediments de la exacció.

Afegeix que fins en els llibres sagrats se consignen vestigis d'aquest impost en l'antiguetat.

Rectifica també breument el ministre d'HISENDA y se suspén el debat.

Se posa a discusió la proposició de lley del senyor Romeo sobre construcció de noves fàbriques de sucre, però a prech del senyor Romeo s'aplassa el debat pera demà.

S'acorda que demà hi hagi sessió a pesar de fer els anys el Rey y s'aixeca la de avuy a els 7'15.

Senat

Madrid, 16, 4'15 tarda.

El senyor Portuondo declara oberta la sessió a les 3'30.

En el banch blau, el ministre d'Estat.

Les tribunes, bastant animades, predominant els usidros.

S'aprova l'acta.

Prechs y preguntes.—Varis senadors formulen prechs d'escàs interès.

El marquès de IBARRA protesta de que no s'hagin enviat a la Cambra uns documents que va demanar en el mes de desembre sobre nomenament de un metge civil pera formar part de la comissió mixta de la Diputació.

Els senyors García Prieto y Alonso Castrillo li contesten.

Rectifiquen tots tres varies vegades.

Madrid, 16, 9'15 nit.

El senyor POLO Y PEYROLOON formula varis prechs, entre ells un relacionat ab els sindicats agrícols.

El senyor GASSET li contesta.

El comte de AYAMONTE demana que s'establexi un correu diari de Almería a Melilla.

El senyor GASSET ofereix estudiarho.

El senyor SUAREZ INCLAN anuncía una interpelació al Govern sobre l'augment de sou dels mestres.

El senyor SAN JUAN fa un prech que promet tenir en compte el ministre de FOMENT.

El senyor OLMEDILLA demana que s'aplique la sanció penal als automòvilistes que s'excedexin en la marcha per les poblacions ab greu perill pera'ls transeunts.

El comte de ESTEBANI COLLANTES protesta de que no s'hagin abonat encara als germans d'un soldat mort a Cuba en l'any 1898, els alcansos que es devien al difunt.

S'ocupa també de la velocitat dels automòvils demanant que's posi un enèrgich fré a les demasies dels chauffeurs y al públich que no sab cammar pels carrers y té també molta culpa dels atropellos que's registren.

Segueix tronant contra les costums socials de nostre poble y contra l'anomenat «señorito», tipo que no existex més que a Espanya y que sols se preocupa de tirar floretes a les dònes, de parlar de política y de toros y de molestar al públich. (Rialles.)

Pera demostrar la nostra ineducació pinta el quadre que ofereix tots els dies la Porta del Sol, ahont centenars de persones passen hores y hores contemplant les noves catacumbes. (Se refereix al evaquatori.—Rialles.)

Acaba exposant la necessitat de que els Governs se preocupin de educar al poble y fer que'l principi d'autoritat sigui més respectat.

El senyor BARROSO li contesta, acullint ab simpatía les seves manifestacions.

Ordre del día. — El senyor Alonso Castrillo apoya una proposició de lley demanant que's concedexi pensió als facultatius que s'inutilisin en el cumplment del seu dever durant el periode de epidemies declarades oficialment.

Es presa en consideració.

El Senat passa a reunirse en seccions.

Represa la sessió, se dona compte de les seccions, s'aproven varis dictamens, se senyala ordre del día pera'l dijous y s'aixeca la sessió.

Teatres

LÍRICH

Avuy, a la nit, se farà en el teatre Nou el benefici del primer actor y director don Joseph Santpere.

Se posaràn en escena les obres que han obtingut més èxit en la present temporada.

Es d'esperar, donades les simpatíes que ha sapigut conquistarse'l popular artista, que la funció de benefici se veurà molt concorreguda.

La comissió de càn Prosa

A la sessió municipal de demà, la comissió de càn Prosa proposarà unes mides semi-trascendentals pera resoldre l'abolició dels Consums.

Un cop aprovades per l'Ajuntament—si es que les aprova,—seràn sotmeses al senyor Rodrigáñez ministre d'Hisenda.

Però per altra part llegim a «El Universo» de Madrid, que'l senyor Rodrigáñez se nega a accedir a rès de lo que se li ha proposat en nom del Ajuntament de Barcelona.

¿En què quedem?

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

De Ceuta

Madrid, 16. 10 matí.

Ceuta.—El general Alfau està molt disgustat per les inexactituts que alguns corresponsals trasmeten, entre elles la de que varis tiradors havíen desertat enduntsen en rehins un cabo y un soldat d'enginyers.

També diu el general que no ha pensat en la ocupació de Sierra Bullones, lo qual tampoch es necessari pera'ls serveys de policía que ara se realisen.

Novament dirigeix el general una crida als periodistes pera que tinguin prudencia y l'ajudin en la tasca patriòtica que ha emprés.

A la nit tornà'l convoy que marxà de matinada a les posicions.

Ha deixat allí la càrrega de cent animals.

La marxa fou encara més penosa que les anteriors, perque plovía molt.

A causa de la pluja'ls enginyers trigaràn en acabar els camins entre les posicions.

El camí se desviarà del primitiu pera no passar per Benimesala.

Una vegada construit aquest camí no tindràn que passar nostres forces pel perillós coll de Anghera.

El camí constitueix una línia militar que creua les posicions y desemboca en el Mediterrà.

La Cudia Federico pot ésser atesa en cas necessari, desde la badía de Anghera.

El kaid de la línia fronterisa està llegint a les kàbiles una carta d'El Guebbas en la que li diu que no deu hostilisar a Espanya, perque'ls llochs de policía que ha establert son provisionals mentres arriba la ocasió d'establir els definitius que autorisen els tractats.

A la plaça hi hagué ahir més moros que de costum, ab moltes mercaderies.

Son moros que s'abstingueren d'entrar els primers dies, però com el seu únich element de vida es el comerç ab la plaça, no han tingut més remey que venir.

El correu arribat anit de Tànger fou tirotejat pel camí desde les altures.

Se salvà fugint a galop.

El capità del barco «Luis Vivas», que ha arribat aquí, procedent de Casablanca, diu que allí s'té per segur que'ls espanyols ocuparàn Tetuàn y Larache.

Quinze periodistes reunits, han obsequiat ab un banquet al comandant de Estat Major, senyor Rubio, que exerceix la censura.

Els quefes y oficials de tiradors també donaren un banquet al coronel Cifuentes pel seu ascens.

A pesar de la carta del Guebbas el baixà de Tetuàn segueix excitant a les kàbiles contra Espanya.

Els kabilenys de Ixaixa que per haver robat a un espanyol dos cavalls no venían a la plaça, han comunicat al general Alfau la seva adhesió a Espanya y el general els ha indultat.

La policía indígena

Madrid, 16, 2 tarda.

El president del Consell de ministres no tenía avuy noves noticies de Ceuta ni de Melilla.

Ha rebut un telegrama del general Alfau en el que's desmenteix tot lo que s'ha dit sobre deserció de moros de nostres files; al contrari, son molts els que soliciten ingressar en la policía indígena y el senyor Canalejas ha escrit al general recomanantli que's donguin tota classe de facilitats als solicitants, pera que's realisin sos desitgs.

Al Parlament

El senyor Azcàrate ha anunciat avuy al president del Consell que aquesta tarda li dirigirà en el Congrés una pregunta relacionada ab la qüestió del Marroch.

El senyor Canalejas expressava el seu disgust devant la possibilitat de que els diputats agafin la costum de sovintejar les seves preguntes sobre aquest assumpte.

Té el quefe del Govern el propòsit de ser molt breu en la contestació que donarà al senyor Azcàrate, y lo mateix farà ab els demés interpelants.

Els penats de Ceuta

Pera aquesta tarda té anunciada el president del Consell, al Congrés, ademés de la pregunta del senyor Azcàrate, una interpelació del senyor Salvatella sobre'l penal de Figueres.

Respecte d'això deya'l senyor Canalejas:—Els penats de Ceuta se repartiràn entre Figueres, Cartagena y San Fernando. Lo que diu El Guebbas

París, 16, 11'20 matí.

El «París-Journal» publica les següents declaracions del Guebbas, representant del Soldà a Tànger.

Diu que'l Maghzem està molt agraït pel concurs de França, pera'l restabliment del ordre al Imperi.

El Soldà té tota la confiança en l'embaixador francès, M. Regnault.

Creu el Guebbas que França es la única nació que té al Marroch drets efectius y la que pot regenerar l'imperi, gracies al seu personal musulmà y al seu vehmatge d'Algeria.

Convoy atacat

París, 16, 12'10 tarda.

Londres.—El «Daily Mail», en un despatx de Rabat, de data 13, diu que un convoy francès que anava de Sale a Medjedia, fou atacat el día abans.

Els francesos varen tenir tres morts.

Els kabilenys s'apoderaren de gran nombre de camells del convoy.

Taurirt

París, 16, 1'40 tarda.

Comuniquen, ab data 14, desde'l campament de Merada.

Després del combat del día 13, en el qual els marroquins varen tenir 100 morts y 200 ferits, l'enemich se va refer, durant la nit del 13 al 14, y atacaren el campament, al que varen dirigir algunes descàrregues, matant un cavall.

Ha sigut robat un correu que's dirigía a Taurirt.

Lo que diu "Le Temps"

París, 16, 8'23 nit.

«Le Temps» se felicita de les condicions en que's desenrotlla, ab relació a Europa, l'acció francesa al Marroch.

L'actitut de les potencies ha quedat ben definida.

Espera «Le Temps» que la política de Fransa no trobarà a Madrid, capital d'una nació amiga, menys bona acullida que a les restants d'Europa.

L'avens dels francesos

París, 16, 11'45 nit.

Comuniquen de Alcàzar, ab data 15, que'ls Beni-Hassen segueixen abandonant el territori a mida que avança la columna francesa.

La major part dels remats els tenen a la vora del Sebu.

Segons informes d'un indígena, les fraccions de Sehiya y Moktar varen perdre 145 homes en l'atach a la columna Brulard.

VI Exposició Internacional d'Art

Pera formar part del Jurat de recompenses de la VI Exposició Internacional d'Art, anit, en l'exprés de Fransa, va arribar a n'aquesta ciutat, procedent de Brusselas, el delegat oficial de la secció belga.

Varen anar a rebre'l a la estació, el senyor Serraclara, en representació del Ajuntament, y com a president de la Junta organisadora de la Exposició, el vis-president senyor Fuxà y el vocal senyor Mainar; els individuus del Jurat senyors Vàzquez y Beltràn, el delegat oficial de la secció italiana Sigr. Joseppo Cascivo; el delegat de la secció belga don Joseph Togores, y el secretari general de la Exposició don Carles Piazzini.

Després dels saludaments de rúbrica y de donar al expressat delegat y a la seva esposa la ben inguda fou acompanyats al Hotel Colón, ahont s'hostatgen.

***

Els nombrosos aficionats a la bona música, agrairàn, segurament, el següent programa pera'l gran concert que ha de celebrarse'l diumenge properivinent, día 21, baix la direcció del eminent mestre Kaeller, que tant èxit ha obtingut dirigint la teatralogía de Wagner al nostre Gran Teatre del Liceu.

El programa constarà de dues parts, en la següent forma:

Primera part.—Obertura Euryante, Weber; 11 sinfonía, militar, primera audició, Haydn.

Segona part.—VII sinfonía, Beethoven; Leonora, Beethoven.

Com se veu, aquest concert estarà dedicat exclusivament a música clàsica y serà per demés interessant, ja que s'executarà per primera vegada a Espanya la sinfonía núm. 11 de Haydn.

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Política

Les eleccions a Portugal

Lisboa, 16, 10'40 matí

En algunes circumscripcions s'han presentat varies llistes de candidats republicans.

Això fa que aumenti l'animació electoral.

El plaç pera la presentació oficial de candidatures pera la elecció de els 200 diputats de la metròpoli acaba el día 18.

Probablement no's presentarà cap candidatura monàrquica.

El "Parliament-Bill"

París, 16, 11'35 matí.

Londres.—La Cambra dels Comuns ha aprovat el «Parliament-Bill», per 362 vots contra 241.

Se pot donar quasi per franquejada la darrera etapa que ha de passar el projecte.

Espanya y Italia

París, 16, 12'50 tarda.

Roma.—Ha arribat la missió espanyola encarregada d'entregar al Rey d'Italia l'uniforme de coronel honorari del regiment de Saboya.

Ha sigut rebuda per un representant del Govern italià y l'embaixador espanyol.

El Senat francés

París, 16, 8'10 nit.

Avuy ha repres les seves tasques el Senat de Fransa.

La sessió no ha tingut interés.

Monument

París, 16, 8'45 nit.

Londres.—S'ha celebrat la inauguració del monument a la Reina Victoria.

L'acte ha revestit gran solemnitat.

Hi han assistit el Rey d'Anglaterra y l'emperador d'Alemanya.

L'Hisenda británica

París, 16, 9'35 nit.

Londres.—Segons datos oficials, la liquidació dels exercicis econòmichs de 1909-1910 y 1910-1911 ofereix un excedent de 5.607,000 lliures esterlines.

Aquest sobrant serà destinat principalment a serveys sanitaus y a la caixa d'amortisació.

Mr. Lloyd George se proposa pagar als membres del Parlament 400 lliures esterlines anyals.

L'avenir mercantil sembla excelent.

El "Parliament-Bill"

París, 16, 10'56 nit.

Londres.—La Cambra dels Lords ha aprovat el «Parliament-Bill» en primera lectura.

Aquesta aprovació no passa de ser una pura formalitat de tramitació.

El presupost anglés

París, 16, 11'30 nit.

Londres.—En el projecte de presuposts se fixa pera'l de Guerra la xifra de 692.250,000 franchs, o sigui 1.750,000 menys que en l'anterior.

El presupost de Marina se calcula en 1.109.825,000, ab un aumento de 94.7..5,000 sobre'l del exercici corrent.

Pera retirs pera la vellesa se presupostan 310.475,000, o sigui un aument de 68.625,000 franchs.

Mr. Lloyd George diu que'ls gastos navals alcansen el màxim y que disminuiràn desde l'any vinent, si'ls programes navals extrangers no sofreixen modificació.

La revolució mexicana

París, 16, 11'48 nit.

Juarez. — Abans de 24 hores serà declarat l'armisticí en tot el territori de México.

El Papa

París, 16, 11'57 nit.

Roma. — «La Tribuna» diu que'l Papa sofrex un atach de gota a un peu.

L'estat general del Papa es excelent y fa vida ordinaria.

Varia

Lock-out

París, 16, 11'45 matí.

Copenhague.—Ab motiu de la ruptura de les negociacions entre'ls patrons y obrers llauners, el Sindicat de patrons ha proclamat el «lock-out», que començaràn demà, afectant a 40,000 obrers.

Dirigible destruit

París, 16, 1'21 tarda.

Berlin.—El «Lockal-Anzeiger» diu que el dirigible «Zeppelin-Deutschland», llensat per un temporal fòra del hangar de Dusseldorf, ha quedat destruit abans de arribarhi els socors.

París, 16, 2'55 tarda.

Berlin.—L'armadura del «Zeppelin» ha quedat totalment destruida.

Les màquines intactes.

No hi ha hagut cap víctima.

De societat

Dilluns se feu a la Maison Dorée la darrera de les festes íntimes organisades pel Patronat de Catalunya pera la lluita contra la tuberculosis.

Va vèures molt animada y varen ser moltes les parelles que varen dançar fins a la matinada.

Entre les famílies que hi havía recordem a les de Fabra, Poch viuda de Martorell, Isabel Llorach, Carme Sert, Parellada de Ferrer y Güell, marquesa de Monsolís, Moraleda de Arnús, Rebollo viuda de Armau, marquesa de Julià, Topete de Vilal, Estalella viuda de Sotolongo, viuda Monegal, Reig de Olano, Vicenta Carreras, Julià Taltavull, Llibre de Pons Llopis de Ferrer, comtesa Solterra, de Rodríguez de Martorell, marquesa de Vilanova y Geltrú, Pujol de Muntadas, Planas de Garrigó, baronesa de Malllà, Moró Bosch Milà y Camps, Durán, Andreu, Urruela de López, Solà y Sert, Llopis Solterra, Faijon, Pujol, Barrau, Muntadas.

Els thes del Patronat deixen un bon recort.

MÉS TELEGRAMES

Y TELEFONEMES

DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Pera'ls camins vehinals

Madrid, 16, 2 tarda.

El Rey ha firmat el següent Decret d'Hisenda:

Autorisant la presentació a les Corts d'un projecte pera emetre 50 milions en obligacions del Tresor o deute consolidat ab destí a la construcció de camins vehinals.

Notes de les vagues

Les noticies que'l senyor Canalejas té avuy de la marxa de les distintes vagues que hi hà plantejades a Espanya, son les següents:

A Santander se va camí de solució.

A Bilbao la situació es estacionaria.

A Jerez hi ha hagut un principi de vaga, però s'ha aplaçat son plantejament per uns díes.

El governador de Càdiz se trasladarà a Jerez, pera veure si evita que arribi a realisarse'l paro.

El senyor Canalejas ha telegrafiat al governador pera que l'informi detingudament.

De la vaga de Málaga no'n sab res.

Respecte a la vaga de Madrid ha dit el senyor Canalejas que avuy intentarà altra solució.

El debat de consums

Al Congrés, després de la interpelació del senyor Salvatella y de la pregunta del senyor Azcárate, s'entrarà en la discusió de consums.

—Els conservadors—deya'l senyor Canalejas—m'han anunciat que's limitaràn a un enèrgich discurs del senyor González Besada, y els republicans suposo que no faràn obstrucció y les protestes que formulin seràn acceptables y tendiràn a facilitar l'aprovació del projecte.

Per aquesta rahó suposo que'l debat serà breu en el Congrés.

Hont posser no ho obtindrem serà en el Senat.

Ha afegit el president que'l projecte estava ja aprovat per unanimitat pel Consell de ministres y en el darrer Consell lo que va fer fou un nou examen pera prevenir les contingencies parlamentaries a que dongui lloch la discusió del dictamen.

El Govern ha de veure ab simpatía tot lo que tendeixi a facilitar la supresió dels consums a Espanya tota en el menor número possible d'anys, y a que una vegada aprovat el projecte, comensi a regir tot seguit.

De Canarias

El senyor Canalejas ha rebut telegrames de varis punts de Canarias pregantli que indiqui a la comissió parlamentaria que entèn en el projecte de lley de aquell arxipèlach la conveniencia de que allargui'l plaç pera la informació.

Les declaracions den Weyler

Parlant de les declaracions del general Weyler ha dit el quefe del Govern que les suposa totes apòcrifes, perque té en més alta opinió la sinceritat del general, a qui suposa un perfecte senador ministerial.

—Després de lo que m'ha dit a mi el general—ha afegit el senyor Canalejas—no puch dubtar de la seva llealtat.

Les sessions del Congrés

Avuy han conferenciat ab el senyor Canalejas el ministre de Foment y el conte de Romanones.

Ab aquest últim ha tractat el president del Consell sobre la conveniencia d'habilitar el día de demà pera celebrar sessió en el Congrés, a pesar de fer els anys el Rey.

El servey obligatori

El senyor Canalejas ha escrit als senyors Ruiz Jimenez y Maritegui pera que activin el treball de la comissió mixta ab l'objecte de que donin dictamen lo més aviat possible sobre'l projecte de lley del servey militar obligatori aprovat en el Congrés.

Petició d'indult

«El País» fa una crida als artistes espanyols pera que gestionin l'indult del dibuixant català senyor Sacristà.

De Tenerife

Tenerife.—Continúen les detencions.

Anit va ingressar a la presó'l comerciant senyor Zamorano per haver comentat la ruptura de la lápida del carrer d'Alfons XIII.

Aquestes mides de repressió son objecte de gran censura.

A Fimar s'ha celebrat una manifestació concorreguddissima.

Els manifestants expressaren la seva protesta contra algunes personalitats polítiques y aclamaren la bandera espanyola.

Borsí

Madrid, 16. 6'15 tarda.—Al «corro» se cotisa: Interior fi de mes, 83'97.

La discussió dels Consums

Madrid, 17, 12'30 matinada.

«La Epoca» diu que'l projecte de lley de substitució dels consums comença a discutirse baix la coacció del garrot y per temor a lo que passi el primer de juliol, se vol aprovar el projecte a pláç fixo.

Això es denigrant pera'l Parlament.

El Banch Agrari

En el Congrés s'ha reunit aquesta nit la comissió que ha de dictaminar en la proposició de lley del senyor Zulueta, sobre la creació del Banch Nacional Agrari.

Els reunits han nomenat president de la comissió al senyor Alba, y secretari al senyor Gullón (don Manuel).

Han acordat que'l díjous, de tres a set, puguin informar oralment els diputats y senadors que ho solicitin, y desde'l día esmentat fins el diumenge següent hi haurà informació escrita y pública.

Els individuus que formen la esmentada comissió han felicitat al senyor Zulueta pel seu projecte.

Cases pera obrers

La comissió del projecte de cases barates, en son dictamen, demanarà que's consignin cada any en els presuposts 500,000 pessetes pera garantisar a les entitats que aportin capitals pera aquestes construccions el pagament dels interessos.

Pera obres públiques

El Govern no va a un emprèstit de 1,500 milions pera obres públiques, però anirà emetint Deute a mida que vagi obtenint l'aprovació de les Corts, en cada cas, pera les obres els projectes de les quals se vagin aprovant.

Un projecte

El ministre d'Instrucció està ultimant un projecte que's presentarà aviat a les Corts, sobre excavacions en territori espanyol.

El projecte faculta únicament al Estat pera realisar excavacions en terrenys históríchs, tendint a evitar que continúi la exportació dels descobriments prehistòrichs a Medina, Zara, Itàlica, Numancia y altres punts en que avuy se pot lliurement excavar y apropiarse'ls monuments históríchs que descubrinti qualsevol particular.

Els consums a Madrid

L'alcalde ha preparat al Ajuntament lo necessari pera recaudar els tributs en primer de juliol, pera'l cas de que estigui en vigor el projecte de consums que's discutex al Congrés.

Vagues

La societat d'industrials metalúrgichs ha participat al Govern civil que s'han declarat en vaga els obrers que s'ocupaven en el montatge metàlich de la Casa de Correus.

Els patrons d'algunes obres s'han vist en la precissió de despedir als picapedrers per estar paralisats els altres ramis de construcció.

L'ajuntament de Berga

El senyor Farguell ha desistit d'explanar la interpelació que havía anunciat al ministre de la Governació sobre la administració municipal de Berga per haver rebut moments abans de comensar la sessió una carta del senyor Ruiz Valarino anunciantli que ordenava al governador de Barcelona que convoqués eleccions pera les cinch vacants de regidors produides en aquell Ajuntament per haver dimitit el carrech altres tants elegits.

Ademés, aviat se resoldrà un recurs elevat al ministre contra l'administració del actual alcalde de Berga.

Al Palau

El Rey ha rebut en audiencia al senyor Elías de Molins, que s'ha presentat devant del monarca en representació de nombroses associacions agrícoles.

El Rey ha fet preguntes al senyor Elías de Molins sobre maquinaria agrícola y l'interrogat ha exposat els rezels dels agricultors per les injustificades suspicacies del fisch.

El Rey ha ofert interessarse per la instancia que'l senyor Elías de Molins ha dirigit al Govern sobre aquest assumpte.

Conferencia

Aquesta nit ha donat en l'Ateneu en Víctor Masriera una conferencia sobre la ensenyança en general del dibuix.

Hi ha assistit numerosa concorrencia.

Altra vaga

Sevilla. — Els descarregadors del moll s'han declarat en vaga aquest matí per disgustos ab un capatàs.

Aquest ha sigut despedit y els obrers han représ els treballs.

El Banch de Mahó

Palma. — La causa de la suspensió de pagos feta pel Banch de Mahó, ha sigut l'enorme crèdit que va concedir a la societat «Anglo-Española».

S'ha reunit la Cambra de Comerç de Mahó baix la presidencia del delegat del Govern, lograntse que els individuus que formen les juntes de les societats bancaries garantisin personalment les obligacions en circulació de ses repectives societats.

El comerç s'ha obligat a admetre sense limitació en les transaccions tots els valors locals de crèdit, fixantse cartells pera explicar al públich els anteriors acorts.

Al conèixers això ha renascut la calma.

A mitja nit ha acabat una altra reunió al Teatre Principal a la que hi hà acudit molt públich.

Més vagues

Soria. — S'han declarat en vaga els paletes en una obra d'aquesta població.

Se tem que s'estengui a les demés.

Demanen jornada de nou hores y mitja y el reconeixement de altres drets.

Bilbao. — Els vaguistes han intentat volcar un carro de carbó al carrer de Hurtado impedintelshi els guardies.

Nombroses grupus de obrers han impedit la descàrrega de carbó.

La vaga es completa.

El patró Martinez Rivas ha accedit a les pretensions dels obrers.

Comentari

«La Epoca» comenta la noticia d'haver accedit els patrons de Tarragona a les peticions que'ls han formulat els obrers paletes y diu que això demostra que aquells se sacrifiquen en quant poden en favor dels obrers quan la justicia inspira les demandes d'aquests.

Bo es — afegeix — que tots se fixin en això si els patrons de Madrid ve gin fins ahont poden arribar en les seves concessions pera demostrar una vegada més als obrers que estàn ofuscats quan segueixen els consells dels elements directors que volen manejar a la massa proletaria en profit propi.

La Esquadra

Cádiz.—Ha produit gran espectació l'haverse creuat telegrames xifrats entre'l ministre de Marina y Palminll de la esquadra general Samaló.

Sobre'l seu contingut se guarda reserva.

Se suposa que's tracta d'ordres relacionades ab la marxa próxima dels barcos de la esquadra.

Congrès obrer

Aquesta nit s'ha celebrat a la Casa del Poble la sessió inaugural del Congrés de la Unió general de Treballadors.

El saló estava adornat ab les banderes de les societats obreres.

Hi assistixen 150 delegats.

S'han nomenat la comissió y sub-comissions d'actes, pera revisar les credencials.

La Mesa interina ha sigut presidida per en Quejido, qui ha saludat als congressistes.

Necrología

La desgracia acaba de visitar de nou l'honorable casa Sanllehy. El fill primogènit del inoblidable barceloní passa per l'immensa pena d'haver vist morir a la seva jova esposa, donya Clotilde de Sarriera, comtesa de Solterra.

Tot just esfullades les flors de la corona nupcial, han de ser substituides per les fúnebres sempreivives.

A les distingides famílies tan cruelment provades, y en especial al afligit viudo don Claudi Sanllehy, els fem avinent la part que prenem en son dol, y els desitgem la cristiana fortalesa necessaria pera acatar les disposicions del Omnipotent.

Religioses

Iglesia de Nostra Senyora del Bonsuccés. — Avuy, a les sis de la tarda, la Congregació de Senyores de la Bona Mort, practicarà els seus espirituals exercicis ab exposició de S. D. M. y sermó pel Rvnt. P. Noslàs, Franciscà, sobre la confiança que s'ha de tenir en Maria com a protectora en la hora de la mort.

El Colegi de Procuradors d'aquesta ciutat, celebrarà en la parroquial Iglesia de Sant Miquel Arcàngel (Mercè), el día 21 del actual, a les deu del matí, la funció religiosa que tots els anys dedica al seu Patró Sant Ivo.

Del Port

—El vapor anglès «Bersk Hires ha arribat al nostre port, procedent d'Anglaterra, ab carregament de carbó, amarrant al moll de Sant Bertran.

—De Palma ha arribat el vapor «Miramar», que ha sigut amarrat al seu lloch de costum.

—De Ponent ha arribat el vapor «Alcira», ab càrrega diversa, essent amarrat al moll del Dipòsit.

—El vapor «Villa de Sollerc» ha arribat de Cette, ab càrrega diversa.

—Els vapors «Diana» y «Saguntos» han arribat de Castelló, ab carregament de bestiar de llana, que han desembarcat al moll de Barcelona.

Musicals

Avuy, dimecres, donarà el seu segon concert en el Palau de la Música Catalana l'Orquestra Simfònica de Madrid que dirigeix el mestre Fernandez Arbós.

Heusaquí l'interessantissim programa que executaràn els músichs madrilenys: «Redemption», César Franck.— «La Reina Mab», scherzo, Berlioz.—«Nàpols», Charpentier.—«Segona sinfonia», Brahms.—«Fausto», obertura, Wagner.—«Choral variat de la cantata 140», Bach.—«Preludi de la cantata 29», Bach.—«Leonora», obertura, Beethoven.

MERCATS DE COTÓ

Telegrames facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona

16 de maig de 1911

Mercat de Liverpool

	Obre	Alsa	Baixa
Maig-Abril	N.	—·—	—·—
Juliol-Agost	7'87	—·03	—·—
Agost-Setembre	7'59	—·02	—·—
Setembre-Octubre	N.	—·—	—·—
Desembre-Janer	—·—	—·—	—·—
Maig-Juny	—·—	—·—	—·—

Telegrama 12'15.

Vendes 5.000

Disponible	8'33	—·—	—·05
Maig-Juny	8'03	—·—	—·—
Juliol-Agost	7'86	—·01	—·—
Octubre-Novembre	6'94	—·—	—·—

Tanca Liverpool.

Abril-Maig	8'68	—·03	—·—
Maig-Juny	8'07	—·04	—·—
Juny-Juliol	7'96	—·04	—·—
Juliol-Agost	7'89	—·04	—·—
Agost-Setembre	7'61	—·04	—·—
Setembre-Octubre	7'18	—·04	—·—
Octubre-Novembre	6'99	—·05	—·—
Novembre-Desembre	6'93	—·05	—·—
Desembre-Janer	6'91	—·04	—·—
Janer-Febrer	6'91	—·05	—·—
Febrer-Mars	6'91	—·05	—·—
Maig-Abril	—·—	—·—	—·—

Mercat de Nova York

	Obre	Alsa	Baixa
Maig	15'68	—·—	—·02
Juliol	15'70	—·—	—·—
Agost	15'27	—·03	—·—
Octubre	13'06	—·03	—·—

Telegramas según.

Maig	15'68	—·08	—·—
Juliol	15'70	—·09	—·—
Agost	—·—	—·—	—·—
Octubre	13'11	—·08	—·—

Tanca Nova York

(Telegrama d'abir a les 11 nit)

Maig	15'66	—·06	—·—
Juliol	15'81	—·11	—·—
Agost	14'41	—·17	—·—
Octubre	13'14	—·11	—·—

MASTIC VEGETAL
INALTERABLE
Fórmula Tobella
Pera tota mena d' empelts y feridas de las plantas
Pot usarse sempre y no danya may.
S' aplica ab un pinzell, en fret.
Primpcesa, 11, pral.-BARCELONA
Adobs Espinás
Rambla Centre, 37. — Fábrica a Sans

Una escola de mestres espanyols a Munich

La infanta donya Pau de Borbón, tan amiga de la cultura del seu país, desde sa residencia d'Alemanya treballa actualment una obra de gran eficacia social; una obra que cal ajudar ab el calor de la simpatía y ab l'esforç de tots.

Aquesta iniciativa toca de dret al problema de la escola, tan complicat a Espanya, y amiga de fer les coses, més que de parlarne, la infanta Pau va recullir una dotzena de noys, fills de gent humil, tu per allí a les terres salamanquines, y se'ls emportà a Munich.

Aquests nens, costejant els gastos la infanta, assisteixen avuy a les millors escoles munquiesas y s'encaminen a ésser homes de profit que demà tornaràn al seu país a donar lo que reberen de tan caritatives mans. Però no acaba aquí l'obra començada, y ara s'està posant mans a l'obra, pera fundar una institució, escola de mestres espanyola, en la qual tots els joves que hi ingressin seguiràn la carrera del Magisteri, exceptuantse, naturalment, tots aquells que mancats de vocació vulguin seguir altres oficis o carreres, pera'ls quals se'ls facilitaràn medis.

El programa de la novella institució serà'l següent:

Se reclutaràn noys de deu a dotze anys d'edat, pobres, que sàpiguen llegir y escriure. Al arribar a Munich ingressaràn com alumnes interns en collegis particulars, en els que permaneixeràn fins que aprovin els cursos que composen el programa de les escoles primaries d'Alemanya. Durant aquests anys rebràn, tres cops per setmana, lliçons de llengua castellana y d'altres materies relacionades ab la cultura del seu país.

Al sortir de la escola primaria ingressaràn en el «Pedagogium español», en el que permaneixeràn sis anys ab l'objecte de fer en el «Sehrerseminar» de Passing (Munich) els estudis complets del Magisteri.

Cada dos anys, pel setembre, vindràn a Espanya ab el fi d'incorporar les corresponents assignatures a una Escola Normal.

Durant la seva estada en el «Pedagogium» disfrutaràn els alumnes de les grans ventatges que ha de proporcionarlos l'intercambi escolar que durant els mesos d'estiu establirà'l «Pedagogium» ab altres colegis similars de Fransa, Anglaterra y Bèlgica.

Acabades les carreres de mestre, a Espanya y a Alemanya, els alumnes deuràn tornar a Espanya a exercir la seva professió.

Cal elogiar aquesta bella obra de la infanta donya Pau, que constitueix un gran exemple pera'ls nostres poderosos.

Municipi

Ja han tornat els de la comissió de càn Prosa.

Afecten tornar molt satisfets y fins diuen que dels republicans depèn que pel 1 de janer vinent no hi hagi consums.

Lo que no hi haurà pel 1 de janer serà la «Cova de la gana», y això serà un pas notable cap a una administració municipal honrada y digna.

Una delegació de varies entitats artístiques de Barcelona ha fet entrega al alcalde d'unes conclusions encaminades a que en el desenrotllo y realisació de la Reforma se tinguin en compte'ls punts de vista estètich y artístich en el trassat de les vies.

Demanaren además ser escoltats quan se tracti de resoldre aquestes qüestions.

L'alcalde ha ofert passar la petició a la comissió de Reforma y recomanarla.

Alguns regidors radicals feyen burla de les aspiracions de les entitats artístiques. Als radicals, tot lo que sigui Art, els ve gran, extraordinariament gran.

Ja diu el ditxo que «no's va fer la mel...» etc.

S'ha acordat treure tres pedrissos del cap-de-vall del passeig de Gracia, per venir massa a la línia de la Ronda de Sant Pere.

L'Ajuntament accepta la invitació d'assitir a la cerimonia de la colocació de la primera pedra del monument als heroes del Bruch.

Se celebrarà'l 6 de juny, aniversari de la famosa batalla.

La comissió d'Hisenda ha desestimat una instancia dels fondistes contra l'arbitri sobre'ls fanals lluminosos.

El metge municipal don Víctor Soley ha sigut designat pera representar al Ajuntament en el Congrés anti-tuberculós que's celebrarà pel setembre a Roma.

S'ha rescindit el contracte de venda de llenya del arbrat públich a favor del adjudicatari don G. Font y Rius, per no haver aquest acudit a formalisar la entrega de les 5.762 ptes. que importava, malgrat els requeriments que se li han fet.

Además se li exigiràn les responsabilitats que fixa'l R. D. de janer de 1905, pels perjudicis ocasionats.

Ha sigut aprovat el projecte d'urbanisació y aixamplament d'aceres de la plaça de Letamendi.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans Sof y Fills

Barcelona 16 de maig.

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes.....	84'01	84'	84' d
Ac. F-C. N. Esp.ª fi de mes	94'05	'	94'05 d
» Alacant fi mes...	97'75	97'70	97'75 p

Premi del or (Preus de compra)

Alfons	7'65	per 100
Isabel	10'05	»
Unces y milles noves	7'65	»
Quarts d'unça	7'15	»
Octans y 1-16 d'unça	5'65	»
Francha	7'90	»
Lliures	27'12	per Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 5 d. v. 0'30 % dany.	
Londres 90 dies	26'33 d.
» xeck	27'37 p.
París xeck	8'15 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4% Interior fi mes	84'05	83 925	84'	84'025
» ctat. s. A	85'60	85'55	»	»
» » B.	85'20	85'25	»	»
» C	84'90	»	»	»
» » D	84'25	84'30	»	»
4 % Int. ctat. s. G y H.	85'60	»	»	»
Amort. 5 % ctat. s. A.	101'	»	»	»
» » » B	101'	101'05	»	»
» » C	101'	»	»	»
Emp. Ml. maig 1903-4-5 B y C (4 ½ %)	95'	»	»	»
Emp. Ml. 1906, serie A., (4 ½ %)	94'75	94 85	94'65	94'85
Emp. Ml. 1907, serie D (4 ½ %)	»	»	94'65	94'85
Emp. Ml. Bonos Ref. 1908 (4 ½ %)	93'	»	93'85	93'15
Emp. Ml. maig 1899 4 ½ (%)	»	»	95'50	96'
Emp. Ml. abril 1907 4 1/2 per 100.	»	»	94'25	94'75
Emp. Diput. Provi. (4 ½ %)	»	»	101'50	102'
P. de Melilla y Xafarines. (6 %)	»	»	106'	107'

Obligacions comptat

Cambi anterior.		Queda Diner	Queda Paper
85'	F-C. N., prio. Barna. (3 %)	84'75	85'25
97'25	» » Villalba a Sog. (4 %)	97'35	97'65
96'75	» especials Almansa, Valencia y Tarragona	96'75	97'65
96'75	» » Osca, Pt.ª y altres Huesca (4 %) 1.ª 150.000	96 25	96 50
81 50	» mines S. Joan Abadesa	81'75	82'
60'50	» T. B. França (4 ½ %)	60'50	60'75
105'	» M. Z. A., Arizs. 4. A (5 %)	104'75	105'
101 85	» » Serie B (4 ½ % 1.ª 150.000	101'85	102'15
96'75	» Serie C (4 %) 1.ª 150.000	96'75	97'
67'50	» » » Reus R. (2 ½ %)	67'50	67'75
63'50	» A. V.ª T. no adher. (3 %)	63'50	64'
79'75	» » » adheridos (3 %)	79'75	80'
42'75	» M. Z. C., y Vigo 1853-32	42'75	43'
78'	» Id. id. prio. s. G y H (3 %) B. 1.ª 24.005	78	78'50
104'50	» M. a C. P., 1.ª y 2.ª (5 %)	104'50	105'
98'	» M. a C. P., 2.ª serie (4 %)	98'	98'50
»	» Vasco-Ast., 1.ª hip. (5 %)	»	»
106	» » » 2.ª » (5 %)	105'	107'
95'50	» Olot a Gerona (4 %)	94'50	95'
98'	C.ª Gral. de Tranvías (4 ½ %)	98'	98'50
98'	C.ª Tranv. S. Andreu. (4 ½ %)	98'	98'50
105'25	C.ª Bnesa. d'Elc. (5 %)	105'	105'50
96'50	C.ª Bnesa. d'Elc. (4 %)	96'50	97'
94'50	C.ª Trasatlántica (4 %)	94 50	95'
85'25	Canal d'Urgell	84'	84'50
73'	Stat. G. d'Aigues B.ª (5 %)	73'	73'50
93.50	» » » (4 %)	93'50	94'
100'50	C.ª Gral. Tab. Filip. (4 ½ %)	100'50	101'
105'25	Port de Barcelona emp. 1900 (4 ½ %) n. 1 al 16.000	105'	105'25
103'25	Port de Tarragona.—Serie A.	103'25	103'75
98'50	P. d'Obres y Construcciones, no hip. (4 ½ per cent)	98 50	99'
98'	C.ª Coxes. y Auto (5 %)	98'	98'50
98'	«Siemens Schuckert», Industria Elèctrica	98'	98'50
102'25	Stat. Valencians d'Electric.	102'25	102'75
92'50	Navegació y Industria	92'50	93'

Accions fi mes

94'	F. C. Nort d'Espanya	94'05	94'10
97'70	» Madrid Saragossa y Alacant	97'75	97'80
42'75	C.ª Reyal Canal. Ebre	42'75	43'25

Accions comptat

100'	Penins. Telefons, ord. 2.on a 52.000	100'	100'50
143	«La Energia». Llum y calefacció de Sabadell	143	144'

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les 3'41

4 per 100 Interior comptat	84'
4 per 100 » fi de mes	85'35
Amortisable 5 per 100	100'85
Banch d'Espanya	452'
Arrendataria de Tabachs	332'
Societat General Sucrera—Obligacions	78'50
» » Acc. preferides	44'75
Francha	108'
Lliures	27'33
Banch Espanyol Rio Plata	489'

Darrera hora

Telegrama de les 4'24

4 per 100 Interior fi de mes	83'96

Borsa de París

Telegrama de les 3'10

4 per 100 Exterior	96'95
Accions Nort d'Espanya	413'50
Alacant	428'50
Ferro-carrils Andalusos	259'
Banch Espanyol Rio de la Plata	451'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes	84'01	84'03	84'02 d
Ac. F-C. N. Esp.ª fi mes	94'05	»	94'05 p
» Alacant fi mes	97 75	»	97'75 d

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotització de Londres:

Accions ferro-carril Atchison	114'25
» » Baltimore	107'50
» » Chesapeake	33'12
» » Union Pacific	153'81
» » Misouri Kansas	78'06
» Trust del Acer	82'50

Borsa de Londres

Londres 16

Consolidat anglés 2 1/2 %	81'63
Uruguay 3 1/2 %	77'
Renda japonesa	92'
» russa 5 %	104'25
Venezuela 3 %	59'75
Colombia 3 %	49'

Les sessions d'ahir

Tancà el Borsí ahir al matí: Interior 84 d., Norts 94'05 p., y Alacants 97'75 paper.

De la darrera tanca d'ans d'ahir millora l'Interior 0'02 y'ls caríris no varíen.

= A la tarda, abans d'obrir, m'entero que s'han fet al Banch Plates a 488 y Interior 83'95, 97, 84, 84'02, 05 y 02. De Borsa, després, se'ns envia Plates 489 y Interior 84, 83'97, 95, 92, 95 y 97 ab comptat 95.

Obre l'Interior aquí a 84'05, cau fins a 83'93 y reacciona y tanca a 84 enters, diner.

París envía: Exterior 96'75 y 96'95, Norts 413, 412 y 414, Alacants 429, 428 y 429, Andalusos 257, Plates 451.

S'obre aquí de Norts a 93'95, se fà l'enter 94, se cau a 93'90 y se reacciona y tanca a 94'05 diner.

D'Alacants s'obre a 97'70 y se tanca ab operacions a 97'80.

Se cotisen de tanca Catalanes a 9'50. Municipis, comptat, 94'87.

Reforma: 93.

De les demés obligacions s'opera: Sant Joan 81'75 a 82, Arizas 104'75, Alacants B 102, Alacants C 97, Almanses adherides, quantitats petites, 79'87, Tabachs Filipines 100'87, Preferents Asland 97, Port circulació 1910 106'75 y Industria Elèctrica Siemens Schuckert 98'25.

Accions, comptat, per cent valor: Colonial 155'50, Vitalici d'Espanya 20, Ebre 42 y Catalana del Gas 172'50.

Franchs 8'15. Lliures 27'37.

= A les cinch tanca el Borsí: Interior 84'02 d., Norts 94'05 p. y Alacants 97'75 diner.

De la tanca del dematí a n'aquesta's millora 0'02 d'Interior y no's varía de Norts ni d'Alacants.

Concixem de Madrid Franchs 8, Lliures 27'32, Plates 489, Tabacalera 332 y DARRER de Renda 84.

París tanca: Exterior 96'90, Norts 414, Alacants 429 y Andalusos 259. Es 0'07 més d'Exterior, 2 franchs més d'Andalusos y igual que ahir de Norts y Alacants.

La paritat ab franchs a 8'05 demostra que estem 0'10 sota cambis de Norts, 0'18 sobre d'Alacants y que'ls Andalusos surten a 55'93.

De lo restant de París no ha arribat tanca.

ALCANS

Ve de Madrid encara un cambi DARRER de Renda a 84'05. Aquí, després de tanca fem 84'07.

Rebley.

Dinàmica atmosfèrica

El temps pera avuy a l'Europa central y meridional.

Ans d'ahir les ruixades foren generals en tot Espanya y mitgdia de França fins a Còrcega y Cerdenya.

Ahir el cel era plujós en tota la vessant occeànica y obert en la mediterrania. Les ruixades comarcals de Catalunya eren abundoses, havent caigut una pedregada en el terme de Sant Andreu.

Avuy el temps encara serà tormentós en tota la península ibèrica per l'acció de diverses trajectories que creueràn el cel peninsular, ab ruixades, que seràn abundoses en la vessant occeànica y molt menys intenses en la mediterrania.

D. PUIG

COMUNICATS

Han sigut declarats a la «Zurich», Companyía General de Segurs contra'ls Accidents y la Responsabilitat Civil, domiciliada a Zurich (Suíça), oficines a n'aquesta, Princesa, 61, principal, durant el passat mes d'abril, 9.942 casos d'accidents.

Espectacles

PRINCIPAL.—Avuy: «La reina jove». — A les nou.

TEATRE ROMEA. — Companyía dramática del actor PERE CODINA. — Avuy, dimecres, 2.ª representació de «Les flames del goig». — Demà, estrena de «Els Idols», quadre de Carme Karr.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Avuy, dimecres, a dos quarts de deu
II CONCERT per la
ORQUESTA SIMFÓNICA DE MADRID
dirigida pel Mestre FERNANDEZ ARBÓS

Programa:

«Redemption»,	CESAR FRANCK
«La reina Mab», scherzo,	BERLIOZ
«Nápoles»,	CHARPENTIER
«Segona simfonía»,	BRAHMS
«Fausto», obertura,	WAGNER
«Coral variado», de la cantata 140,	BACH
«Preludi», de la cantata 29,	BACH
«Leonora», obertura,	BEETHOVEN

Despatx de localitats: a taquilla.

Demà, dijous, al vespre, III Concert per la Orquesta Simfónica de Madrid, 1.er ab la cooperació del
ORFEÓ CATALÀ
audició de la
Consagració del Graal de Parsifal

Localitats: Casa Dotesio, 1 y 3, Portal del Angel, Magatzém de música. — El día del Concert, a taquilla.

TEATRE TÍVOLI — Temporada de Primavera. — Gran companyía italiana d'ópera cómica y opereta de Amadeu Granieri, dirigida per Adrià Marchetti.

Avuy, dimecres, estrena de l'opereta en tres actes, «Vedova Allegre». — Demà, tarda, grandiosa matinée. — Nit, 1.ª de l'abonament especial a dies de moda.

Teatre de Novetats

Temporada d'estiu 1911. Companyía dramática

María Guerrero Ferràn Díaz de Mendoza

Continúa obert l'abono per 15 funcions a dilluns, dimecres y divendres de Moda, a l'Administració del teatre. — NOTA: Als senyors abonats a la temporada d'estiu 1910 de la companyía de la Comedia de Madrid, se'ls reservaràn llurs localitats fins el día 20 dels corrents.

ELDORADO. — Teatre de Catalunya. — Companyía cómica MARIAN DE LARRA y ARTUR LA RIVA. — Avuy, dimecres. Primer: El diálech «De pesca». — Segón: Estrena a Barcelona de la comedia en actes, original de Eurich Menendez Pelayo DEL MISMO TRONCO

Tercer: La joguina cómica en un acte «Chifladuras.—A dos quarts de deu.—Demà dijous: «De pesca»; 2.ª representació «Del mismo tronco» y «Chifladuras».

TEATRE NOU. — Avuy, dimecres. Tarda, a les quatre. Sencilla, 10 céntims. «La noche del amor». — A les cinch. Doble, 20 céntims. Per primera vegada, el sainet en dos actes,

Caza mayor ó El gallinero

del celebrat autor don Joseph López Silva, graciosíssim diálech, hermosa presentació. Decorat de Castells. — Nit, a les nou en punt. Secció sencera, 30 céntims. Funció monstre, 6 actes, 6, a benefici del popular actor y director

JOSEPH SANTPERE

Primer: El segón acte de «El conde de Luxemburgo». — Segón: L'apiaudida astracanada «Pantalones en danza». — Tercer: El sainet en dos actes de López Silva, «Caza mayor ó El gallinero». — Quart: Estrena del pas de vaudeville en un acte, «De los cuarenta para arriba...» — Quint: «El pueblo del Peleón», xistosa parodia de «La Corte de Faraón», prenent part en totes les obres el beneficiat. — Divendres, 19, estrena a Barcelona de l'opereta alemanya, «Amor bohemio», arreglo de A. Viérgol y Mtro. Calleja. — Dimars, 23, funció en honor y benefici de Purita Montoro.

POLIORAMA

9, RAMBLA ESTUDIS, 9

Avuy, dimecres

4 grandioses atraccions, 4

DORIX
LA CORDOBESITA
TUMILET
PETIT BERTIN

Continues estrenes d'hermosíssimes películes de les famoses marques: Montoscop, Ambrosio, Vitagrafo, Lux, etc., etc.

IDEAL - CINE

603 - CORTS CATALANES - 607
(entre Passeig Gracia y Rbla. Catalunya)

Cada sessió's desinfecta y perfuma la sala. Diariament més de 2.500 metres d'hermoses películes y dues o tres estrenes de les més acreditades marques. — Avuy: «Amor heróich» y «Boby el saltimbanqui».

DEMÀ, DIJOUS INFANTILS

Programa d'assumptes infantils. Regal, per sorteig, d'una preciosa joguina a la criatura afortunada.

SALA MERCÈ

Noves varietats a les grutes. — Gran programa: «La llegenda de Sant Nicolau»; «Defensa contra la sogra»; «Actualitats número 30»; «El rigor de la disciplina militar», y altres.

Diorama Avuy, grans estrenes.-Venda y lloguer de películes.

Gran Café-Restaurant de Novetats. Concerts tota els dies pels reputats professors Munner, Font, Tormo, Valls y Lambert.

Jardins del Sportsmen's Park Saló de Sant Joan. — Grans sessions de patinatge tots els dies, desde les 10 del matí fins les 12 de la nit. — SPORT TIR, AGREGAT AL TIR NACIONAL. — Servey especial de café.

PROXIMAMENT Cine y atraccions de primer ordre, al aire lliure. Viatges en aeroplá. — Americá Flik Flak Pum. El trapeci fi de siglo, atracció de gran rialla y altres diversions. — Dies festius a la tarda espléndides audicions de sardanes.

SATURNO PARQUE

PLAÇA D'ARMES DEL PARCH
Telèfon 2,160

Próximament obertura ab tota classe de diversions y sports moderns d'última creació dirigits pel reputat director general J. DORWAN

Senyores: Ocasió VERITAT en tota mena de teles pera vestits d'última novetat. Magatzems «El Centro». Rda. S. Pere, 5. (P. Gracia)

Imprenta de LA VEU DE CATALUNYA
Escudellers 10 bis

MALALTIES DE LA BOCA
PASTILLES NIELK
DE CLORAT DE POTASSA COMPRIMIDA—Se venen en totes les farmacies

Eficaces contra les ANGINES, CRUP, RONQUERA, PUDOR DEL ALE Y INFLAMACIONS DE LA GOLA. — Les PASTILLES NIELK calmen la irritació produida per l'excessiu ús del tabach, y son indispensables a les persones que fan sofrir a sa gola un treball fadigós, especialment els oradors y cantants.—Pera evitar imitacions y falsificacions y com a garantia de llegitimitat, exigéixis en cada capsa el sello (impresen tinta roja) dels dipositaris J. Uriach y C.ª Moncada, 20 Barcelona

Avisos

ELS TRAJOS a mida que pagueu a 90 y 100 pessetes els trobareu iguals en tot, per 60 y 70 pessetes. Concell de Cent, 341, primer, segona. Sastre (entre Passeig de Gracia y Ramblas)

Senyora de companyía o dama de llaves s'ofereix. Referencies immillorables. Dirigirse a n'aquesta Administració, baix les inicials V. P.

Vendes

Torra barata, no té cap gravámen y està al costat Avinguda Tibidabo. R.: Gravina, 10, primer, 1.ª

Telers Se venen a preus reduits de espoas, garrot, piona y caixons. Rahó: Corts, 623, quart primera. — De 8 a 9 matí y vespre.

Casa a Sant Celoni. Carrer Major, tocant a la plasa. Se ven o lloga. Rahó Plassa de Santa Agna, núm. 4, Barcelona.

Torra a la Bonanova per 900 duros. Rahó: carrer de Bosch, núm. 6, primer (Gracia). De nou a onze del matí.

2 mil metres de terreny pera vendre en el Guinardó. Rahó: Rambla de les Flors, número 25, botiga.

Xalet amoblat pera vendre o llogar Vallfogona de Riucorp, Barcelona. Rahó: carrer Riveria, 6, quart, 1.ª De 8 a 10 nit.

Lloguers

Segón pis gran y clar, a propósit pera taller o petita industria: té aigua y gas. Carrer Tallers, núm. 58.

Torres pera llogar a Sant Cugat del Vallès, compostes de baixos y un pis, ab aigua, gas y amoblades. Informes a Barcelona: Carrer Bailén, 9, segon.

El líquit **AMOR**, de reputació universal, es el més perfecte que's coneix pera NETEJAR METALLS .- De venda per tot arrèu.

Mostres gratuites s'entregaràn al qui les demani al dipósit general CORTS, 702 (Prop la Plaça de Tetuan)

Per 35 pessetes se lloga primer pis al carrer d'Amargós, núm. 1.

Espayós y restaurat pis primer y tercer ab vistes a jardins, preu mòdich, al carrer Nou S. Francesch, 11, al porter donará rahó

Arrendaments

Arrendaré per cinch anys en bon punt del carrer de Sant Pau, gran magatzem y principal ab jardí, per 45 duros mes. Rahó: Estruch, 36, baixos. De 5 a 6.

Pérdues

Pèrdua d'un rellotge níkel de senyor, s'ha perdut entre Concell Cent y Aragó, es recort, se gratificará: 299, Concell de Cent, 299, botiga.

Compres

JOYES or, plata y pedres fines compro tot son valor. Corribia, 9 (devant les escales Catedral)

Préstams

DINER DIRECTE Y SENSE COMISSIÓ A BAIX INTERES EN 1.ª Y 2.ª HIPOTEQUES, INDIVISOS Y USDEFRUITS. PELAYO, 22, Entrl. 1.ª DE 10 A 1.

Anuncis

Gelatina de Carn de Gallina Alimento de poder ó pera las personas delicadas Pot de cristall, 3 ptas. E. Martignolo, Escudellers, 10

Medicaments químicament purs, específichs farmacèutichs y algües minerals, se reben directament dels punts d'origen. FARMACIA DE BOTTA Y BALTA, Rambla Catalunya, número 1, cantonada Ronda Universitat.

L'ÚLTIM AVENS DE LA CIENCIA MÉDICA
La Renovación del Estómago ó Solución Estomacal Sánchez

Un dever humanitari'ns obliga a recordar de nou als que sufreixen, la existencia y eficacia absoluta d'aquet remey vegetal y inofensiu descobert pel **Dr. Sánchez** de Alhabia (Almería), puig sense ser per l'ús ni l'abús nociu al organisme, la millora que ocasiona en totes les malalties del ventrell se reconeix infaliblement al segón día del tractament.

Nostra **Solució Estomacal Sanchez** s'usa ab éxit brillant en els *dolors d'estómach, dispepsias, vómits, coragre, gastralgias, diarreas* (quan provenen de mala digestió) *digestions difícils, ardors y inapetencia*. En tots els casos l'alivi és radical, y degut a la **renovació completa** que produeix al ventrell dels malalts, senten la majoría de les vegades y a las primeras presas lleugers mareigs que, si bé al principi molestan un poch al pacient, son senyals precursoras d'una absoluta y rápida curació.

Además son tantas las ventatjas conseguidas ab tan modest preparat, acceptat ja ab entusiasme pels més eminents metges, y son tan increíbles els resultats obtinguts per molts malalts reputats incurables que casi miraculosament se salvaren de sos sofriments, que confiats en la propaganda personal de cada un ens abstindrém d'anunciar nostre producte, entregant en cambi com justa compensació **gratis** (ab recepta de metge) als **malalts pobres** quants frascos necessitin.—**Preu d'un frasco 3 pessetas.**

De venda a les principals farmacies y centres d'especialitats farmaceutiques

Gratis: Farmacia Carbó, Plassa Urquinaona, y A. Serra, Pelayo, 9

Regades Máquines «SEIRALD» garantides pera elevar de 1.000 a 1.000.000 de litres d'aigua per hora a qualsevol alsaria; patent en totes les nacions; diferencies de les antigues bombes, sense vareles ni estopades. Segons els técnichs, no es possible major perfecció, rendiment, solidesa ni economía: no poden espatllarse y gasten poca força. Importants descomptes fins el 31 del corrent. Despatx de 10 a 1. Pelayo, 22, entrl., 1.ª

CATARRO dels NOYS

L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs dies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures. **Dipósits:** Farmacia del autor: Carders, núm. 44. — Doctor Andreu. — J. Viladot, y Rambla de les Flors, número 4.

DESCUBRIMENT SENSACIONAL
Curació de les malalties de la pell y també de llagues de les cames
LA SANCH

Abans de la curació — Després de 15 dies de tractament

Hem sensyilat als lectors d'aquest periódich el descubriment sensacional del senyor RICHELET, farmaceutich y químich a Sedan, de França, en lo que toca a les malalties de la pell. Aquí la llista d'aquestes malalties que han sigut curades, després d'alguns dies, per aquest tractament maravellós.

Eczema, herpes, «impetigos», acnes, granallades, prurigos, rojors, granallades tarinacies, sycosis de la barba, coissors, llagues varicoses y eczemas varicoses de les cames, acariosis.

Aquest maravellós tractament exerceix la seva acció tant sobre'l punt en el qual se localisa'l mal com sobre la sanch, que, després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els ensaigs lingueren bon éxit, y no s'ha produit may una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament es proporcionat ab totes les condicions de la fortuna.

(Existeix també un tractament pera'ls noys de tres anys fins a setze.

Acaba l senyor RICHELET d'instalar dipósits dels seus tractaments a totes les apotecaries y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua espanyola, tractant de les malalties de la pell, ha de ser remès gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet basta dirigirse al senyor

L. RICHELET, 13, rue Gambetta a Sedan (França)

BARCELONA. — Sres. Vicents Ferrer y C.ª, carrer del Comerç.—Fill de J. Vidal y Rivas, carrer Moncada, 21.—D. Salvador Andreu, Rambla de Catalunya, 66.—Sra. J. Uriach y C.ª, carrer Moncada, 20.—Sra. Riudor y Parés, Plassa del Angel, 12.—D. Joseph Segalá Estalella, Rambla de les Flors, 4.—D. J. Viladot, Rambla de Catalunya, 36.—D. Antoni Serra, Pelayo, 9, Centre d'Espec.—Viuda de Salvador Alsina, Passatge del Crédit, 4. — Sr. Francisco Loyarte, 9, carrer Sant Ignasi de Loyola, San Sebastian.

LA MILLOR TINTURA PROGRESSIVA
ES
LA FLOR DE ORO

Usant aquesta privilegiada aigua may tindreu cabells blanchs ni sereu calvos
El cabell abundant y hermós és el millor atractiu de la dona

La Flor de Oro es la millor de totes les tintures pera'l cabell y la barba; no taca'l cutis ni embruta la roba.
La Flor de Oro Aquesta tintura no conté nitrat de plata, y ab son ús el cabell se conserva sempre fi, brillant y negre.
La Flor de Oro Aquesta tintura s'usa sense necessitat de cap preparació, ni tan sols s'ha de rentar el cabell, ni abans ni després de l'aplicació, aplicantse ab un petit respall, com si fos bandolina.
La Flor de Oro Usant aquesta aigua's cura la caspa, s'evita la caiguda del cabell, se suavisa, s'aumenta y's perfuma.
La Flor de Oro és tónica, vigorisa les arrels del cabell y evita totes sas malalties. Per això s'usa també com a higiénica.
La Flor de Oro conserva'l color primitiu del cabell, ja sigui negre o castany; el color depén de més o menys aplicacions.
La Flor de Oro Aquesta tintura deixa'l cabell tan hermos, que no és possible distingirlo del natural, si la seva aplicació's fa bé.
La Flor de Oro La aplicació d'aquesta tintura és tan fácil y cómoda, que un hom mateix pot fersho; per lo que, si's vol, la persona més íntima ignora l'artifici.
La Flor de Oro Ab l'us d'aquesta aigua's curen y eviten les **plaques**, pera la caiguda del cabell y excita'l seu creixement, y com el cabell adquireix nou vigor, **may seréu calvos.**
La Flor de Oro Aquesta aigua deuen usarla totes les persones que desitgin conservar el cabell hermós y el cap sà.
La Flor de Oro Es la única tintura que als cinch minuts de possada permet ariçarse el cabell y no fa mala olor; deu usarse com si fós bandolina.

Les persones de temperament herpètich deuen precisament usar aquesta aigua, si no volen perjudicar la seva salut, y lograràn tenir el cap sà y net ab una sola aplicació cada vuit dies; y si a la vegada desitgen tenyir el pèl lassis lo que diu el prospecte que acompanya a la ampolla.

De venda: principals perfumeries y drogueries d'Espanya.

Patiu perque volèu USÈU EL Ungüent Freixinet (O DEL MIRACLE)

y trobaréu la curació radical y completa del floronco, carbuncle, pústula maligna, parótides, tumors linfatichs, tumors dels pits, panadís, accessos, escrófules, tumors sanguinals, lupies, ferides incises, úlceres, tinya, perellons ulcerats, morenes, herpes, duricies, ulls de poll, picades d'animals verinosos, contusions, cops y cremades, reumatisme, ferides de qualsevol classe que siguin, etc., etc., comprovat per l'experiencia desde temps immemorial.

"80 anys d'éxit creixent. "Obras son amores". Provèu y us convencerèu

Dipòsit a Barcelona: Farmacia Freixinet, Fout Sant Miquel, 2, y Gegants, 1. — De venda: Segalá, Rambla de les Flors, 4; a Granollers, farmacia Trullás, y principals d'Espanya y América.

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

Antiga Casa. — T. COSTA. — Palla, 15 y 15, pral.

Diner SENSE INTERES ADELANTAT, se deixa sobre robes, joyes, mobles, generos y altres objectes. Casa autorisada pel Govern y garantida ab el dipòsit corresponent.—Hi ha despatx particular. Mercaders, 10, pral., próxim Plaça Angel.